

BİLANÇO

TÜRMOB AYLIK YAYIN ORGANI • SAYI : 117 • TEMMUZ 2 0 0 6

3.50 YTL

- *Mükellef uzlaştı*
- *Sarbanes-Oxley*
muhasabe gelirlerini düşürdü
- *Ekonomide Perşembenin gelişi...*
- *ABD'de Mali Müşavirliğin vizyonu*

Ekonomik Rapor

Sahibi
Mehmet TİMUR

Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Ekber DOĞANOĞLU

Yayın Kurulu
Nail SANLI
Ali E. DOĞANOĞLU
Ahmet FETTAHOĞLU
Yıldız ÖZTÜRK

TÜRMOB
Basın Yayın Dağıtım İşletmesi
tarafından yayınlanmaktadır
Yayın Türü : Yaygın süreli

Adres
Gençlik Caddesi No:107
06570 Anıttepe - ANKARA
Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)
Fax: (0.312) 232 50 73
http: www.turmob.org.tr
e-mail:alid@turmob.org.tr

Baskı
Fersa Matbaası
(0.312) 278 43 56

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı
Bilanço Dergisi'ne aittir.
Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya
tamamı alıntı yapılamaz

Faiz, borsa, döviz üçgeni

Türkiye yıllardır finansal piyasalardaki hareketlerle yön belirlemeye çalışıyor. Ekonomi anlayışımız adeta faiz, döviz, borsa üçgenine endekslendi. Faizler düşükse, borsa yükseliyorsa, döviz dengedeysse ekonomide her şey yolunda gibi algılanıyor

Oysa ekonominin temelini üretim oluşturur. Bir ekonomi üretmiyorsa, ya da ürettiği ile ihtiyaçlarını karşılayamıyorsa kaçınılmaz olarak sorun yaşayacaktır.

Yıllardır dış ticaret açığındaki artış eğilimi ciddiye alınmadı. Bu açığın yarattığı cari işlemler dengesi, yıllardır sıcak paraıyla finanse edildi. Cari işlemler açığına yönelik yapılan eleştirilere, önlem alma yerine açık finanse ediliyor cevabı verildi.

Sıcak para yön değiştirdi ve ülke olarak bunun bedelini ödüyoruz. Gelişmekte olan ülkelerden para hızla çıkmaya başladı. Bu çıkış bizim gibi bir çok ülkede de yaşanıyor ama en çok etkilenen ülke Türkiye oldu. Bunun sebebi ise ekonomiyi faiz, döviz, borsadan ibaret görmek.

Günümüz dünyasında finansal piyasaların önemi büyük. Bunu kimse yadsıyamaz. Ancak reel ekonomiyi yadsıyarak, Türk ekonomisi hiç bir yere gidemez.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik. Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI
Genel Sekreter

Mükellef uzlaştı

2005 yılında 170 bin dosya uzlaşmaya konu oldu. Uzlaşma oranı yüzde 93 seviyesine yükseldi. Uzlaşmaya konu olan vergi ve ceza tutarlarında uzlaşmayla birlikte önemli oranda düşüş gerçekleşti.

Yapılan vergi incelemelerinin yüzde 93'ü tahriyat öncesi veya tahriyat sonrası uzlaşma ile sonuçlanıyor. 2005 yılında 104 bin vergi incelemesi gerçekleştirildi. 32 milyar YTL'lık matrah incelendi ve 38 milyar YTL matrah farkı bulundu.

Mahalli denetim elemanlarınca yapılan incelemelerle ilgili tahriyat öncesi işlemlerin yüzde 90'ı uzlaşmayla sonuçlandırılıyor. 2005 yılında ülke genelinde 15.745 mahalli denetim elemanlarınca rapor hazırlandı. Bu raporların 14.465'i uzlaşmayla sonuçlandı. 2003 yılında yüzde 86 olan uzlaşma oranı 2004'de yüzde 90'a ve 2005 yılında yüzde 91.8'e yük-

seldi. 2005 yılında 154.627 dosya tahriyat sonrası uzlaşmaya konu oldu. Bunun 143.301'i uzlaşmayla sonuçlandı. Tahriyat sonrası dosyaların yüzde 925.6'sı uzlaşarak sonuçlandırıldı. Tahriyat sonrası uzlaşmaya konu olan 154.627 dosya için 217 milyon YTL vergi tutarı ve 500 milyon YTL ceza tutarı öngörüldü. Varılan uzlaşma sonucu 143.301 dosya sonuca bağlanarak, vergi tutarı 217 milyon YTL'den 109 milyon YTL'ye, ceza tutarı da 500 milyon YTL'den 24 milyon YTL'ye indirildi.

Tahriyat öncesi ve sonrası uzlaşma oranı yüzde 93'lere kadar yükselmiş oldu.

2005 yılında Vergi Denetmenleri

ve Yoklama Yetki Belgesi'ne sahip memurlar tarafından yapılan yaygın ve yoğun vergi denetimlerinde; 3.342.798 mükellef denetlendi, 40.062 yeni mükellefiyet tesis ettirildi, 986 iş yerinde fiili envanter yapıldı, 18.842 iş yerinde hasılat tespiti yapıldı ve 98.775.956 YTL usulsüzlük cezası kesildi.

27 ilde yapılan zirai ürünlerin denetimleri sonucunda; 88.276 mükellef denetlendi, 448 iş yerinde fiili envanter yapıldı, 291 iş yerinde kaydi envanter yapıldı, 14.423 tutanak tutuldu ve 2.466.081 YTL usulsüzlük cezası kesildi.

Turizm faaliyetlerinin yoğun olarak yaşandığı 14 ilde yapılan denetim sonucunda; 163.804 mükel-

lef denetlendi, 40.808 cezalı tutanak düzenlendi, 3.437 hasılat tespiti yapıldı ve 13.914.626 YTL ceza kesildi.

Türkiye genelinde yılbaşı tatili süresince yapılan yaygın ve yoğun vergi denetim sonucunda; 31.653 mükellef denetlendi, 230 yeni mükellefiyet tesis ettirildi, 3.353 iş yerinde hasılat tespiti yapıldı, 18.316.078 YTL hasılat miktarı tespit edildi ve 1.559.222 YTL usulsüzlük cezası kesildi.

Kuyumculuk ve sarraflık faaliyetlerine ilişkin denetimler sonucunda; 3.352 mükellef denetlendi, 2.750 iş yerinde fiili envanter yapıldı, 1.957 iş yerinde kaydi envanter yapıldı, 2.576 tutanak tutuldu, 4.278.709 YTL hasılat tespit edildi ve 4.214.004 YTL ceza kesildi.

Özel hastaneler ile bu hastanelerde diş hekim / ziyaretçi hekim statüsünde çalışan doktorlara ilişkin çalışmalar kapsamında; 4.092 diş hekim/ziyaretçi hekim denetlendi, 17.402.016 YTL matrah farkı bulundu ve 1.847.029 YTL ceza kesildi.

Mükellefler tarafından 2003 yılına ilişkin olarak verilen performans derecelendirme bildirimleri risk analizine tabi tutulmuş olup, 5 Gelirler Bölge Müdürlüğü ve 7 ilde 3 bin mükellef incelemeye sevk edildi.

Bu incelemeler sonucunda; 386.523.395 YTL matrah beyan edildi, 117.273.783 YTL matrah farkı bulundu, 16.738.198 YTL vergi farkı bulundu, 17.525.692 YTL vergi cezası ile 3.315.568 YTL usulsüzlük cezası kesildi.

Kayıt dışı ekonomi ile mücadele programı çerçevesinde Gelirler Genel Müdürü Koordinatörlüğünde, Gelirler Bölge Müdürlüğü olmayan illerde ise defterdarın koordinatörlüğünde 27 - 28 Ocak 2005 tarihlerinde otogaz satışı ile işgal eden mükellefler nezdinde fiili envanter (stok sayımı) yapılmış, ayrıca söz konusu mükelleflerin 2004 yılı hesapları ve inceleme tabi tutuldu.

Bu incelemeler sonucunda; 4.139 mükellefin fiili envanteri yapıldı, 3.211 mükellef incelendi, 65.757.442 YTL KDV matrah farkı bulundu, 8.683.065 YTL KDV resen tarh edilmiş, 11.640.257 YTL vergi cezası, 278.355 YTL usulsüzlük cezası ile 6.528.078 YTL özel usulsüzlük cezası kesildi.

Vergi Türleri İtibariyle 2005 Yılı İnceleme Sonuçları

Vergi Türü	İnceleme Sayısı	İncelenen Matrah (YTL)	Bulunan Matrah Farkı (YTL)
Gelir Vergisi	26.356	1.290.660.027	644.970.970
Kurumlar Vergisi	12.514	5.462.496.748	6.248.829.614
Bank.Sig.Mua.Ver.	2.487	8.451.418.433	26.339.750.854
Veraset ve İnt. Ver.	90	14.677.108	29.692.314
Damga Ver.	54	213.005.449	726.637.689
Kat. Değ. Ver. İadesi	990	54.058.493	30.055.970
Geçici Vergi	2.066	202.802.534	630.634.470
Diğerleri	32.327	1.118.549.496	1.094.205.733
Toplam	104.578	32.548.467.217	38.715.354.158

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı

Vergi İnceleme Sonuçları

Denetim Birimleri	Yılı	İnceleme Sayısı	İncelenen Matrah (YTL)	Bulunan Matrah Farkı (YTL)
Teftiş Kur. Bşk.	2001	171	20.199.426	4.712.672
Hesap Uz. Kur. Bşk.	2001	2.559	3.858.514.397	11.787.795.735
Gelirler Kontr.	2001	2.594	275.498.146	550.108.491
Vergi Denetmenleri	2001	46.013	2.288.863.774	958446.579
Vergi Dairesi Müd.	2001	16.949	846.546.767	177.254.2001
Toplam		68.286	7.289.622.510	13.478.317.678
Teftiş Kur. Bşk.	2002	3.109	106.857.163	88.630.031
Hesap Uz. Kur. Bşk.	2002	1.709	1.256.001.304	2.178.525.931
Gelirler Kontr.	2002	3.078	6.806.929.429	3.605.275.778
Vergi Denetmenleri	2002	56.864	5.216.011.211	1.803.750.356
Vergi Dairesi Müd.	2002	48.484	477.592.948	295.148.5522
Toplam		113.244	13.863.392.055	7.971.330.648
Teftiş Kur. Bşk.	2003	1.917	347.946.563	117.195.151
Hesap Uz. Kur. Bşk.	2003	1.241	4.518.510.330	9.649.903.504
Gelirler Kontr.	2003	2.682	10.955.223.073	5.212.493.300
Vergi Denetmenleri	2003	47.886	8.699.782.793	3.309.729.644
Vergi Dairesi Müd.	2003	14.525	1.041.732.512	545.655.543
Toplam		68.251	25.563.195.271	18.834.977.142
Teftiş Kur. Bşk.	2004	219	19.154.936	15.350.867
Hesap Uz. Kur. Bşk.	2004	2.494	6.139.712.986	8.999.706.865
Gelirler Kontr.	2004	2.251	3.360.258.119	5.713.052.507
Vergi Denetmenleri	2004	50.292	11.198.767.276	2.836.615.496
Vergi Dairesi Müd.	2004	98.625	1.406.159.430	1.148.190.885
Toplam		153.881	22.124.052.747	18.712.916.620
Teftiş Kur. Bşk.	2005	47	3.630.946	4.640.211
Hesap Uz. Kur. Bşk.	2005	3.078	8.513.856.830	5.592.837.186
Gelirler Kontr.	2005	3.943	9.748.973.841	30.233.862.613
Vergi Denetmenleri	2005	50.700	13.557.005.952	2.724.562.900
Vergi Dairesi Müd.	2005	46.810	724.999.648	159.451.255
Toplam		104.578	32.548.467.217	38.715.354.165

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı

Sarbanes–Oxley denetim gelirlerini artırdı muhasebe gelirlerini düşürdü

Enron ve WorldCom firmalarında yaşanan muhasebe skandalları sonrasında çıkarılmış olan ve borsaya kote edilmiş şirketler için şirket yönetişimine ilişkin sıkı kurallar getiren Sarbanes – Oxley Yasası, bu şirketleri, denetimlerini üstlenmiş olan muhasebe firmalarına daha yüksek ücretler ödeme zorunluluğunda bıraktı.

Bir hukuk firması olan Foley & Lardner tarafından yapılan bir araştırmanın sonuçları,⁽¹⁾ yeni Yasanın uygulamaya konulmasıyla, Amerikan şirketlerinin, denetimlerini yapan şirketlere ödemekte oldukları ücretlerde sadece bir defaya mahsus bir artırıma neden olacağı şeklinde ki daha önce yapılmış olan tahminleri boşa çıkardı ve birçoklarını hayrete düşürdü.

Yasanın gerekli kıldığı ve Andersen firmasının faaliyetini

durdurmasına neden olan denetim firmasının kesin olarak bağımsız olması ilkesinin, denetim faaliyetleri dışında vermekte oldukları hizmetler karşılığında daha evvelce almakta oldukları ücretlerden kendilerini mahrum bırakacağı korkusunu taşıyan muhasebe firmalarının bu korkularının da yersiz olduğu, Yasanın bu güne kadarki uygulamaları sonucu ortaya çıktı.

Amerika’da borsaya kayıtlı şirketler 2005 yılında denetim firmalarına şirket başına ortalama

4.9 milyon dolar tutarında hizmet bedeli ödediler. Borsaya kayıtlı 850’den fazla şirketin kamuya açık bilgilerinden faydalanılarak yürütülen araştırmanın sonuçlarına göre, bu rakam 2004 yılında ödenmiş olan ortalama rakamın yüzde 3 oranında, Sarbanes – Oxley yasının henüz yürürlükte olmadığı 2001 yılında ödenmiş olan ortalama tutarın da yüzde 11 oranında üstünde bulunuyor.

Denetim firmalarının şirketlerden aldıkları bu hizmet bedelle-

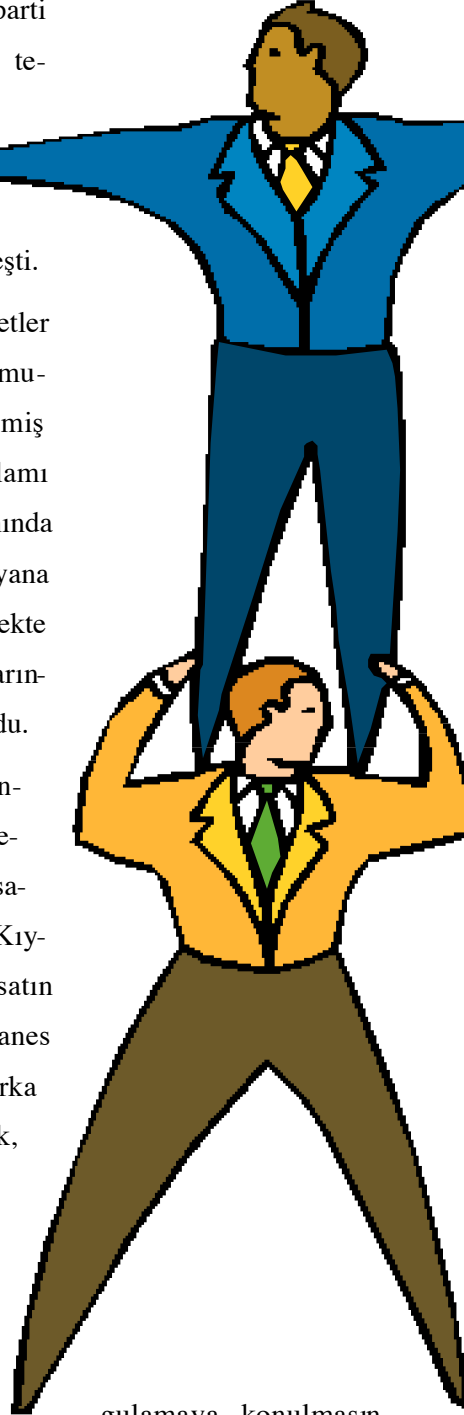
rindeki artış, çıkar çatışmalarına meydan vermemek için şirketlerden, denetim dışı müşavirlik hizmetlerini diğer üçüncü parti danışmanlık şirketlerinden tedarik etme yoluna gitmelerinin talep edilmesine rağmen gerçekleşti.

Denetim faaliyeti dışı hizmetler için Amerikan şirketlerince muhasebe firmalarına ödenmiş olan hizmet bedelleri toplamı 2005 yılında yüzde 42 oranında düşerken, 2001 yılından buyana bu tür hizmetler için ödenmekte olan ücretlerin toplam tutarındaki düşüş yüzde 97'yi buldu.

Denetim firmalarına ödenmekte olan hizmet bedellerindeki artış, Euronext Borsasının New York Menkul Kıymetler Borsası tarafından satın alınması durumunda, Sarbanes – Oxley Yasasının, bir arka bahçe uygulaması olarak, kendilerini de etkileyeceğinden çekinen Avrupa şirketlerinin endişelerini arttırıyor

Muhasebecilere ödemekte oldukları hizmet

bedelleri açısından Amerika'da Sarbanes – Oxley Yasasının uy-

gulamaya konulmasından en olumsuz biçimde et-

kilenen firmalar, küçük çaplı şirketler oldular. Bu şirketlerce denetim firmalarına ödenmekte olan hizmet bedelleri, 2001 – 2005 yılları arasında

yaklaşık bir misli yüksel-

terek ortalama 1.4 milyon dolara tırmanmış oldu. Sarbanes – Oxley Yasasının gereklerini yerine getirmek için gerekli eleman gücüne ve kaynaklara sahip olmadıklarını iddia eden küçük firmalarca ödenmiş olan hizmet bedelleri toplamı, esas itibariyle denetim ücretlerin de meydana gelen yüzde 22 oranındaki yükselme nedeniyle yüzde 16 oranında artış gösterdi.

Foley & Lardner Hukuk Firmasının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Menkul Kıymetler ve Takas Komisyonu'nun, piyasa değeri 128 milyon doların altında olan şirketlerin Sarbanes – Oxley Yasasının getirdiği yükümlülüklerden muaf tutulmaması şeklinde daha yeni vermiş olduğu karara karşı yapılan eleştirileri de güçlendireceği benziyor.

(1) Financial Times, Haziran 16, 2006, S. 13.

ABD'de Mali Müşavirliğin 2011 vizyonu

Amerikan CPA (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir) Enstitüsü 2011 ve ötesinde mesleğin vizyonunu belirlemeye yönelik bir çalışma gerçekleştirdi. Vizyon Projesi mesleğin yarınlarına yeni beceriler ve değerler getirmesini amaçlıyor.

Amerikan CPA Enstitüsü, Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik Mesleğinin 2011 ve ötesi vizyonunu belirlemek amacıyla geniş kapsamlı bir çalışma gerçekleştirdi. İktisat İşletme ve Finans Dergisi'nde Prof. Dr. Ayten Ersoy ve Öğretim Görevlisi Filiz Angay Kutluk tarafından araştırmaya dayanılarak hazırlanan makalede yapılan çalışmayla ilgili detaylı bilgiler yer aldı.

Vizyon projesi ulus çapındaki CPA'ların işbirliği olup 2011 yılı için başarılı bir meslek geliştirmek üzere tasarlandı. Projenin temel değerlerini;

- Sürekli eğitim ve yaşam boyu öğrenme
 - Yetkinlik,
 - Dürüstlük,
 - Belli başlı iş konuları ile uyum
 - Tarafsızlık
- oluşturdu.

Makalenin, gelecekteki CPA'nın özellikleriyle ilgili çalışmalar ve sonuç bölümü şöyle;

Muhasebe Mezunlarında Olması Gereken Enformasyon Becerileri

Her zaman gerekli olan teknik muhasebe becerileri artık yeterli olmayıp literatürde genel olarak, geleceğin muhasebecilerinin ge-

niş beceri kümesine sahip olması gerektiğine inanılmaktadır. Teknik muhasebe becerisi yanında analitik ve problem çözme becerileri, sözel ve yazılı iletişim becerileri ve ikna etme becerileri gerekmektedir. Geleneksel muhasebe, işletmelerin çoğunda kompüterizedir ve muhasebe bilgi sistem (AIS) becerilerinin muhasebeciler için gerekli olduğu kabul edilmektedir.

Son yıllarda muhasebecilik mesleğinin bilgi sistemi hizmetlerinde büyük büyüme olmuştur ve iş piyasasında bilgi sistemi becerilerine sahip olan muhasebecilere çok kuvvetli bir talep vardır.

Yeni işe alınanlarda AIS becerileri çeşitliliğinin önemiyle ilgili kanıt sağlamak ve farklı cevap araçları kullanarak verilen cevap hızıyla ilgili kanıt sağlamak için Colorado CPA'lerine anket uygulanmıştır.

Sonuçta, öğrencilerin çok amaçlı muhasebeye özel yazılımları anladığı ortaya çıkmıştır ama pratisyenler, işe alınanların temel bilgi-

kültürler olarak ABD, İngiltere ve Venezuela'da yapılan çalışmada, profesyonel kariyer olarak muhasebecilik mesleğini seçenler ile kişilik özellikleri ilişkisi incelenmiştir. Bütün kişilik tiplerinin bulunduğu belirtilse de muhasebeciler için ayrı bir kişilik tipi vardır. Her iki kültürde de hisseden, düşünen, muhakeme eden (HDM)

lerde önemli bir faktör olduğu görülmektedir.

CPA Fonksiyonlarını Değiştirenin Muhasebe Müfredatını Etkilemesi

South Caroline Üniversitesi School of Business and Economics eğitmenleri, öğrencilere uygulanan müfredatı yeniden incelemişlerdir.

Amaçları, gerçek dünyada neler olduğunu yakından izleyip mümkün olduğunca gerçek dünyayı yansıtan konular geliştirmektir. Öğrenciler mezun olduklarında bu değişimleri karşılama olanacağı vermek, özellikle muhasebe gibi bazı temel fonksiyonlara verilen önemin değişebildiği alanda gereklidir. CPA firmalarında, yerine getirilen farklı fonksiyonlara verilen önemi değiştirme eğilimi olup olmadığını belirlemek üzere şu anda ne ol-

den fazla olarak, yazılımın nasıl işleyeceğini, finansal tablolarla nasıl birleşeceğini bilmelerini de istemektedirler. Fakültelerde muhasebe derslerinde bazı temellerin daha da vurgulanması gerekmektedir, iç kontroller ve iş akışında temel sağlam olmalıdır

Kültür veya Kişilik Özelliğinin Kariyer Seçimini Etkilemesi

İspanyolca ve İngilizce konuşan

muhasebeci tipi yaygındır HDM muhasebecileri işlerinde çok pratik, sonuca yönelik, dikkatli ve doğrudur. Önemli olayları hatırlama ve görüşleri desteklemede, kanıt beyan etmede iyidirler. Karar verebildikleri yerleşik işlemleri izleyen işlerde çalışmayı severler ve onlara hayali sorumluluk ve kontrol verilir. Kişilik tipinin, muhasebecilik mesleğini seçen birey-

duğuyla ilgili bir taban oluşturup gelecek yıllar içinde bu verinin üzerine yapılandırmak, ilk aşamalarıdır CPA firmasının büyüklüğü, belli faaliyetlerde kaç kişinin çalıştığıyla ilgili anketin sonucuna göre denetim alanında değişim oluşturabilecek bir sebep görülmemiş olup sigorta yolsuzluğu veya potansiyel davalar gibi riskler yüzünden küçük firmaların de-

netim alanından vazgeçtikleri anlaşıldığından, kariyerini denetimde devam ettirecek olan mezunların öncelikle büyük firmalara yoğunlaşmaları tavsiye edilmiştir, kamu muhasebesi alanına girip vergi ile ilgili firmalarda çalışacak mezunlar için en güncel literatür ve ders kitaplarının kullanıldığı, esaslı ve çağdaş vergi dersleri önerilmekte, danışmanlık alanını seçecek mezunların da esas işletme dersleriyle donanmış olmaları gerektiği ifade edilmektedir. Bu çalışmaya göre muhasebe fonksiyonlarına verilen önemde saptanması düşünülen her hangi bir değişim, daha birkaç yıl gerçekleşmeyecek olup bu çalışmadaki bulgular, çağdaş verilerle güncel programlar ve dersler hazırlamaya yardım edecektir.

İşletmecilik ve ekonomi hızla değişmektedir. Geleceğin değişen taleplerine tepkisiz kalmamak gerekir. CPA'lerin geleceğini korumak ve yükseltmek ve 2011 yılı için başarılı bir meslek geliştirmek üzere tasarlanan Vizyon Projesi, yarının mesleğine yeni beceriler seti ve diğer sistemleri yaratmıştır. Gelecek forumlarıyla, global güçler ve bunların etkileşiminden ortaya çıkacak senaryolar değerlendirilmiş, CPA mesleği üzerine odaklanılıp, bu güçler ve senaryolar mesleği etkiledikçe oluşan önemli sorunlar saptanmış, mesleğin 21. yy. da rekabetçi ve karlı

olabilmesi için gereken, İlk Beş olarak tanımlanan, mesleğin her bölümünden ilk beş değer, hizmet ve yetkinlik oluşturulmuştur.

CPA mesleğinin gelecekteki başa-rısı, halkın yetenek ve rolleri algılamasına da bağlıdır CPA'ler piyasaya yönelik olup danışmanlık hizmetine de önem vermelidirler. Piyasa, CPA'lerin global işletme uygulamaları ve stratejilerini iyi bilmelerini talep etmektedir.

Son yıllarda CPA'ler, gittikçe daha çok sayıda ve sıklıkla, hakim ve jürilerin tartışmalarına çağırılmaktadır. CPA'lerin tartışmalara çözüm getiren becerileri CPA Vizyon Projesi'nde belirlenmiş olan temel amaç, değerler, hizmetler ve yetkinliklerdir.

Vizyon projesinin yayımlanmasından sonra onu destekleyen ve geleceğin muhasebecilerine bu projenin esaslarının eğitim aşamasında verilmesiyle ilgili çalışmalar yapılmıştır. Geleceğin muhasebecilerinin sadece teknik muhasebe becerileri yeterli olmayıp problem çözme, sözel ve yazılı iletişim ve ikna etme becerileri gibi geniş beceri kümesine sahip olmaları gerekmektedir.

Gerek bilgi teknolojisinin hızlı gelişimi ve muhasebecilik mesleğinin, çağın koşullarına uygun olarak kendini yenileme ihtiyacı, gerekse mesleği etkileyen sorunlar ve yaşanan krizler çerçevesinde,

CPA'ler bakımından vizyon projesinin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır

Yarının başarılı CİA'si daha değerli hale gelmiş danışmanlık, uzmanlaşmış hizmetler, global olarak hassas işletme stratejileri ile daha karışık bir piyasaya hizmet etmek durumunda olacaktır. Geleneksel denetim ve muhasebe hizmetlerine olan talep azalacak, düzenleyici platform ve planlarla, artık işletme dünyasında CPA'nin boy verdiği temel kaynak olmayacaktır. Rekabetin üstesinden gelmek için CPA, güven ve dürüstlüğü korurken, bu yayılan ve bazen beklenmeyen hizmetlere yeni bir toplum farkındalığı yaratacaktır. Temel değerler firmanın misyonuna ve stratejik planlarına bağlıdır ve firmanın temel değerleri ne olursa olsun tanımlanmalı ve personele ve müşterilere tekrar tekrar nakledilmelidir.

Geleceğin başarılı CPA mesleğine ilk adım, eğitimle başlayacaktır. Teknik muhasebe dersleri yanında global bir çerçevede çalışmaya hazırlayan kültürel çeşitlilik bilinci kazanmış, temel değerler ve yetkinliklerle donanmış ve kişisel becerileri geliştirmiş olarak mezun olan geleceğin muhasebecileri, CPA mesleğini, Vizyon Projesinin kılavuzluğunda, mücadeleciler global çerçevede başarılı bir geleceğe taşıyacaklardır.

Almanya KDV yolsuzluklarını önleme çabasında

Avrupa Birliği maliye bakanlarının Haziran ayı başında yapmış oldukları Ecofin Toplantısında Almanya, Katma Değer Vergisi (KDV) alanında yapılmakta olan yolsuzlukların kendi hazinesi için yılda 17 – 18 milyar euro tutarında gelir kaybına mal olduğunu ileri sürerek, bu sorunun üs - tesinden gelebilmesi için hükümetine bu alanda vergi mevzuatı değişik - likleri yapabilmesi için izin verilmesini talep etti.

Alman maliye bakanı Peer Steinbrück KDV yolsuzluklarıyla mücadele etmek için Berlin Hükümetine izin verilmediği sürece geri adım atmayacağını belirterek, Avrupa Birliği maliye bakanları toplantısında görüşülmekte olan, e-ticaretin vergilendirilmesine ilişkin bir diğer anlaşmayı bloke etti.

Almanya ile şu anda Avrupa Birliği dönem başkanlığını sürdürmekte olan Avusturya, yolsuzluk yapan bir tedarik firmasının alıcılardan tahsil ettiği KDV kesintilerini cebine indirmesini önleyecek bir mekanizma işlevi gören ve “ters” KDV uygulaması olarak bilinen sistemi yaygın biçimde kullanmak istiyorlar.

Hernekadar AB’nin vergi konula-

rından sorumlu Komisyon Üyesi Laszio Kovacs önerilen bu sistemin yolsuzlukları önleme konusunda ne derecede etkin olduğu hususunda şüphe taşıyorsa da, kendisinden, isteyen üye ülkelerin “ters” KDV uygulamasına gidebilmelerine olanak verecek bir mevzuat değişikliği tasarısı hazırlaması istenildi. Komisyon üyesi Kovacs KDV’nin menşe memlekette - kaynak ülkede – tatbik edildiği yeni bir sistem kurulmasını tercih etmekte ise de, konu ile ilgili bazı uzmanlar böyle bir sistemin, KDV hasılat gelirlerinin ülkeler arasında transferi alanında birtakım siyasi tartışmalara yol açabileceğini ileri sürüyorlar.

AB içinde sınır ötesi ticarete çok yaygın biçimde başvuru ve Bir-

lik üyesi ülkelerin hazinelerine yılda yaklaşık 60 milyar euro düzeyinde gelir kaybına yol açan KDV yolsuzluğunun nasıl önlenebileceği üzerinde tüm hükümetlerin uzlaşabileceği yeni bir sistem oluşturulması oldukça güç gözüküyorsa da, sorunun aciliyeti üzerinde tüm üye ülkeler aynı görüşü taşıyorlar. Komiser Kovacs KDV yolsuzluğunu, mevcut vergi mevzuatının ‘çok iyi geliştirilmiş ve organize edilmiş’ bir kötüye kullanımı olarak tanımlıyor.

KDV yolsuzluğunda en yaygın ve en çok gelir kaybına neden olan yöntem ‘kaybolan tacir’ veya ‘atlıkarınca’ olarak isimlendirileni. Bu yöntem o kadar yaygınlaştı ki artık ticaretle ilgili bilgileri saptırabiliyor ve hükümet gelirlerini derin-

den etkiliyor. Kısa bir süre önce, bu ‘kayıp tacir’ yönteminden yılda 1.5-3.0 milyar euro kaybeden İngiltere, bu verginin uygulamaya konulduğu 1973 yılından bu yana ilk kez, yıllık KDV hasılatının düştüğünü açıkladı. Avusturya ‘kayıp tacir’ yönteminin uygulandığı KDV yolsuzluğunun Hükümet bütçesine 700 milyon euroya mal olduğunu belirtirken, toplam KDV yolsuzluğu gelir kaybı İtalya’ya 2.2 milyar ve Belçika’ya da 2.0 milyar euroya mal oluyor.

KDV yolsuzluğu bir döngü halinde şöyle çalışıyor⁽¹⁾

A Şirketi, bir diğer üye ülkeye cep telefonu veya bilgisayar çipleri gibi mallar ihraç eder. Bu AB içinde bir sınır ötesi ticaret olduğu için KDV’nden muaftır.

B Şirketi, malları A Şirketinden KDV’nden muaf olarak alır ve KDV dahil fiyat üzerinden aynı üye ülkedeki bir diğer C Şirketine satar. “Kayıp tacir” olarak adlandırılan B Şirketi, C Şirketinden tahsil ettiği KDV tutarını gelir idaresine ödemedi ortadan kaybolur.

C Şirketi, mallar vergi inceleme memurlarını yanılgıya sürüklemek amacıyla C gibi ‘tampon’ şirketlerden geçirilir. C Şirketi aynı üye ülke içindeki şirketlerle ticaret yaptığı için B Şirketine KDV ödemekle ve bu vergi yükünü D Şirketinden tahsil etmekle yükümlüdür.

D Şirketi, malları tekrar A Şirketine geri satar. Bu sınır ötesi bir mu-

amele olduğu için A Şirketinden KDV tahsil etmeyecek ve bu nedenle hükümetten C Şirketine ödemiş olduğu KDV tutarı kadar KDV iadesi almaya hak kazanacaktır. Bu iade tutarı hükümet için bir gelir kaybı oluşturacaktır.

Bu konuyu araştıran uzmanlara göre bu yolsuzluk işine bulaşanlar sıklıkla organize çete örgütleri ile bağlantılı suçlu örgütler. Ama bu iyi gelir getiren işe bulaşanların sayısı gün geçtikçe artıyor

Bu KDV yolsuzluğunu yapanlar, ithalatçı, müşterisinden tahsil etmiş olduğu KDV tutarını hükümete ödemekle yükümlü olacak şekilde, malların değişik üye ülkeler arasında ticarete konu edilmesinde KDV’nden muaf olması prensibini istismar ediyorlar. Sözü edilen bu “kayıp tacirler” müşteriden tahsil ettikleri KDV tutarlarını hükümete ödemedi ortadan sır oluyorlar.

‘Atlıkarınca’ olarak adlandırılan yolsuzluk yönteminde ise mallar ülkeler arasında gidip, gidip geliyor. Mallar ihraç edildiğinde hükümet KDV iadesi yapıyor, gelir idaresi burada sadece gelir kaybına uğramıyor, aynı zamanda fazladan ödemede bulunuyor. Aynı satış zincirinin kullanılmasıyla mallar tekrar, tekrar her bir defasında KDV iadesine hak kazandıracak şekilde dönüp, duruyor.

AB Komisyon üyesi Kovacs’ın tercih ettiği ve Ecofin Toplantısında bakanlara önerdiği yeni sistem ise

mevcut sistemi baştan aşağı değiştirmeyi öngörüyor.⁽²⁾ Bu sistemde AB dahilindeki tedarik zincirinin her halkası KDV’ne tabi oluyor ve bu tarhedilen vergi ödeniliyor. Bu vergi modelinde ithalatçı ülkeler, tedarik zincirinin önceki halkalarında ihracatçılardan tahsil edilmiş olan toplam vergi tutarını ihracatçı ülkeden talep ediyorlar. Kovacs’a göre bu yöntem çok etkin ve sonuç alıcı biçimde kullanılabilir ancak bu konuda tüm üye ülkelerin olumlu görüşüne, mutabakatına ihtiyaç var.

KDV’nin, tedarik zincirinin her halkasında uygulanacak olduğu yöntem siyasi açıdan da birtakım zorluklar taşıyor. Zira bu sistemde bir üye ülkenin KDV hasılatının tutarı bir diğer üye ülkenin dürüstlüğüne ve vergi toplama yeteneğine bağlı olacak. Bu sistem 80’li yılların sonlarında Avrupa Komisyonu’na önerilmişti, ancak o zaman bir çok üye ülke bu öneriye karşı çıkmışlardı. Bazı uzmanlara göre, Komisyon üyesi Laszio Kovacs’ın önerdiği sistem üye ülkeler arasında halen bulunan KDV oranı farklılıklarının kapanması yolunda da bir baskı unsuru işlevi görebilecek. Bilindiği gibi başta İngiltere ve İrlanda olmak üzere bazı üye ülkeler KDV oranlarında uyumlaştırmaya gidilmesine şiddetle karşı çıkıyorlar.

(1) Financial Times, 8 haziran 2006, S. 4,

(2) Financial Times. Mayıs 29, S. 1.

Ekonomide Perşembenin gelişi...

Döviz fiyatlarındaki hareketlenmenin henüz başlamamış olduğu Nisan ayı itibariyle TÜFE bazlı reel efektif döviz kurunun 171.9'a, ÜFE bazlı kurun ise 150.7'ye yükselmiş olduğu gerçeği, YTL.'nin değerinde meydana gelmesi gereken düzeltme hareketinin boyutunu ortaya koymaktadır. Ekono - mide yaşanan son gelişmeler devalüasyon tartışmasını da gündeme getirdi. Dalgalı kur sisteminde, devalüasyondan değil ancak paranın değer kaybın - dan bahsedilebilir.

Depreciation”m ve “ap -preciation” kelimelerinin karşılıkları Türkçe iktisat terminolojisine, en azından akademik çevreler dışında, fazla yerleşmemiş olduğu için Mayıs ayının ikinci yarısından buyana YTL.'nin değerinde meydana gelen ve giderek bir kriz görünümü alan erimenin “devalüasyon” olup olmadığı konusunda, Başbakanın da katılmış olduğu tartışmalar oldu ve bu konuda görüş ayrılıkları ile karşılaşıldı. Esasen çok satan bir gazetenin ekonomi sayfasının yöneticisinin dahi konuya yabancı olduğu ortaya çıkmışsa, bu fikir ayrılıklarını olağan karşılamak gerekir

Önce şu hususu vurgulamak gerekir, YTL.'nin değerinde meydana gelen bu erime iktisat terminolojisinde “devalüasyon” olarak tanımlanmaz. Zira “devalüasyon” ve bunun karşıtı olan “revalüasyon” terimleri sadece “sabit kur rejimi”nin uygulandığı, daha açık bir deyişle döviz kurunun resmi bir otorite (Merkez Bankası veya Para Kurulu) tarafından belirlendiği ve Bankanın bu sabit kur üzerinden döviz alım ve satımında bulunma yükümlülüğü altına girdiği politika seçeneğinin benimsendiği ortamda kullanılır⁽¹⁾ Buna karşılık 2001 yılı Şubat ayı krizinden sonra ülkemizde benimsenmiş ve halen yürür-

lükte olan “dalgalı kur rejimi”nde ulusal paranın diğer paralar cinsinden olan değerinde meydana gelen bir erime, bir değer kaybı “depreciation”, bir değer artışı ise “appreciation” olarak tanımlanır. Fiil olarak “depreciation” ‘değerde meydana gelen düşüş’ anlamına gelirken, “appreciation”, ‘takdir etmek, kıymetini bilmek’ gibi anlamlarının yanısıra, sahip olunan varlıkların ‘değerinin artması’ anlamını taşır

Perşembenin Gelişi...

Dünya Bankası'nca yayınlanan “Küresel Kalkınma Finansmanı, 2006” Raporunda şöyle bir paragraf yer alıyor: “Yüksek cari işlem -

ler hesabı açığı, önemli tutarda ya -
 bancı sermaye girişi, yüksek faiz
 hadleri ve değer kazanan ulusal
 para olgularını birarada bulundu -
 ran bir çok ülkenin, özellikle Bul -
 garistan, Romanya ve Türkiye'nin
 durumu özel ilgi çekmektedir -
 kaygı uyandırmaktadır -. Bu koşul -
 lar, sermaye girişlerinin (başlan -
 gıçta doğrudan yatırımlar şeklin -
 de) ulusal paranın değerini süratle
 yükseltmesi, ekonomideki para ar -
 zını arttırması ve enflasyonist bas -
 kı yaratması nedeniyle politika be -
 lirleyiciler için ciddi sorunlar ya -
 ratmaktadır. . . . Hernekadar izle -
 nilen sıkı maliye politikası bu eği -
 limlerle başa çıkılmasında yardım -
 cı oldu ise de, bu ülkelerin çoğun -
 da dış açık büyümeye devam et -
 mekte ve ulusal para değer kazan -
 maktadır. Sermaye girişlerinin ya -
 vaşlaması veya durması halinde
 mevcut cari harcama düzeylerinin
 finanse edilmesi, ulusal paranın
 değeri üzerinde çok ağır baskı
 oluşturacak şekilde, çok güç hale
 gelebilir. Ulusal paranın ani bir
 değer kaybına uğraması (depreci -
 ation), paranın değerinin istikrara
 kavuşturulması ve enflasyon düze -
 yinin kontrolü alanında yakın geç -
 miş dönemde elde edilen kazanım -
 ların kısmen kaybedilmesine yol
 açacak şekilde, enflasyonu yukarı
 itici bir etki doğurabilir.”⁽²⁾

Yine aynı Raporda bir önceki say -
 fada verilen Grafikte⁽³⁾ doğal kay -

nakları kısıtlı olup Aralık 2002 –
 Ocak 2006 döneminde reel anlam -
 da ulusal paraları değer kazanmış
 kırka yakın ülke içersinde yaklaşık
 yüzde 30 düzeyindeki değer kaza -
 nımıyla Türkiye başı çekmektedir.
 Ve Grafik doğal kaynak zengini ül -
 kelerle doğal kaynak fakiri ülkele -
 ri gruplara ayırarak, Türkiye gibi
 kaynak fakiri bir ülkenin ulusal pa -
 rasının değer kazanımını, Rusya,
 Zambiya ve Nijerya gibi petrol
 zengini veya Brezilya gibi doğal
 kaynaklar zengini ülkelerin ulusal
 paralarının değer kazanımıyla kar -
 şılaştırma yanılıgısına düşmemekte
 dir.

Türkiye gerçekleşen enflasyonun
 programlanan enflasyonun üstün -
 de seyretmesi ve döviz kurunun
 programlanan enflasyona göre be -
 lirlenmiş olması - sabit kur rejimi
 altında – sonucu 2000 yılında da
 reel döviz kurunun önemli şekilde
 yükseldiği ve ulusal paranın değer
 kazandığı ve cari açığın, GSMH'nın
 yüzde 5.8'ine ulaştığı bir durumla
 karşı karşıya kalmıştı. Sonuç apa -
 çık ortada. Yüksek cari açığa neden
 olan aşırı değerli bir döviz kurunun
 uzun süre sürdürülmesi olanaksız -
 dır. ABD bunu bir ölçüde gerçek -
 leştirebilir. Çünkü sınırsız sayılabi
 lecek bir “senyoraaj” olanağına sa -
 hiptir. Bastığı para tüm dünyada
 muteberdir. Bir güvenilir değer
 saklama aracıdır

Borçlanmaya ve varlık satışına da

yalı bir yüksek cari işlemler açığı -
 nın ortaya koyduğu ciddi riske ve
 “eğer finanse edilebiliyorsa yüksek
 cari açığın çok da büyük tehlikesi
 yoktur” şeklinde ortaya konulan
 görüşlerin tutarsızlığına Bilan -
 ço'nun daha önceki sayılarında yer
 alan yazılarda temas edilmişti. Bu
 kapsamda Bilanço'nun Haziran
 2006 sayısında (S.7) aşağıdaki ifa -
 delere yer verilmişti:

“Zira 2000 Kasım ve 2001 şubat
 krizleri sonrası dönemde Türkiye
 izlemiş olduğu “dalgalı kur” reji -
 mi çerçevesinde etkin bir para po -
 litikası izleyememiştir. Ekonomi
 politikasına yön verenler yüksek
 faiz hadlerinin ve kambiyo rejimi
 serbestliğinin Türk Lirasının değe -
 rini yükseltmesini seyretmekle ye -
 tinmiş, yüksek faiz hadleriyle dı -
 şardan sermaye çekmek suretiyle,
 aşırı boyutlara çıkan dış ticaret ve
 cari işlemler hesabı açıklarının ko -
 laylıkla kapatılmasına zemin hazır -
 lamış, ihracat ve yatırıma dayalı
 bir ekonomik büyüme yerine iç ta -
 lebe ve ithal talebine dayalı bir bü -
 yümeye razı olmuşlardır. Türk Li -
 rasının değerinde bir düzeltme ka -
 çınılmaz hale gelmiştir. Bu düzelt -
 me fiyatlara yansıyacak, faiz had -
 leri bir parça tırmanacak, enflas -
 yon haddinin fazla yükselmesine
 engel olma çabaları ile artan dö -
 viz fiyatlarının talep baskılayıcı et -
 kisi ile servet etkisinin iç talebi
 düşürmesi, büyüme hızını yavaş -

latacaktır. Başta Japonya ve Çin olmak üzere Asya ülkelerinin ihracata dayalı bir büyüme için ulusal paralarının değerini ısrarla düşük tutma çabalarının ülkemiz için bir örnek oluşturamamış olması, düşündürücüdür.”

Türkiye’de ekonomi politikasını belirleyenler ve ekonomi yorumcularının ezici bir çoğunluğu, son dört yılda birlikte yaşanan hızlı büyüme ve dezenflasyon olgularının önemli bir ayağının değer kazanan YTL. ve yüksek cari açık olduğunu değerlendirememişler, düşük kur düzeyleriyle ihracatı cezalandırmışlar, üretimin ve istihdamın yurtdışına kaymasına ilgisiz kalmışlar düşük ithal fiyatlarıyla ithal aramalı kullanımını ve ithal malları tüketimini etkin biçimde özendirmişlerdir. Petrol ve temel mal fiyatlarındaki hızlı tırmanış dahi bu kesimlerde bir uyarıcı etkisi doğuramamıştır. ABD’nin son bir yılı aşkın süredir sürekli ve ısrarlı bir biçimde faizleri arttırıyor olması, Japonya’nın “sınırsız para arzı” politikasını bırakarak sıkı para politikasına yöneleceği işareti vermesi, hiçbirisi, global likiditenin azalabileceği, paranın, faiz hadlerinin yükselmiş olduğu daha güvenilir piyasalara yönelebileceği şeklinde bir öngörü bu politika belirleyi-

cilerin düşünce alanlarına taşıyamamıştır. Bütün bu riskleri dikkate almadan Merkez bankası bir de, 2006 yılında “enflasyon hedeflemesi” sistemine geçmiştir.

Şimdi Merkez Bankası birikmiş rezervleri kullanarak döviz fiyatı üzerindeki yukarı yöndeki baskıyı azaltmaya veya gidermeye çalışıyor. Esasında Bankanın Türkiye’nin cari işlemler açığını makul bir düzeyde sürdürmesine olanak sağlayacak bir döviz kuru belirleyip, kur bu düzeye gelmeden döviz müdahaleye başlamaması daha uygun olurdu. Zira Bankanın rezervleri kuru 1.6 - 1.7 YTL. = 1 \$ düzeyinde tutmaya yetmeyebilir ve bu düzeydeki bir YTL. değeri Türkiye’nin cari işlemler seviyesinin sürdürülebilir bir düzeye gerilemesini sağlayamaz. Diğer taraftan enflasyon hedefine ön planda ağırlık verip, kur düzeyine bu açıdan yaklaşmak, Banka rezervleri düşük kurdan elden çıkarıldıktan sonra yine yüksek cari açık sorunu ile başbaşa kalınan başlangıç noktasına geri dönme anlamına gelecektir. Yakın geçmiş dönemde enflasyonda yaşanan hızlı düşüşün, enflasyonun bir bölümünün düşük YTL. kuru ile yüksek cari işlemler hesabına saklanmış olmasından kaynaklandığı ve bu durumun sürdürü-

lebilir olmadığı gerçeklerini kabul etmemiz gerekir.

Döviz fiyatlarındaki hareketlenmenin henüz başlamamış olduğu Nisan 2006 ayı itibariyle TÜFE bazlı reel efektif döviz kurunun 171.9’a, ÜFE bazlı kurun ise 150.7’ye yükselmiş olduğu gerçeği, YTL.’nin değerinde meydana gelmesi gereken düzeltme hareketinin boyutunu açıkça ortaya koymaktadır.(Ocak 2001’de sabit kurun ısrarla sürdürüldüğü kriz öncesi dönemde bu reel efektif döviz kuru endeksleri sırasıyla 148.1 ve 118.1 idi) Dolayısıyla cari işlemler hesabı açığını sürdürülebilir bir düzeye geriletmeyecek bir kur düzeyinin, dalgalı kur rejimi altında bile, Merkez Bankası müdahalesiyle sürdürülmeye çalışılması yaşanan bu krizlerin nedenlerini ortadan kaldırmayıp sadece ertelenmesini sağlayacak, olması gerekenden daha değerli Türk Lirası ile üretim ve istihdam yurtdışına yönlendirilecek, aramalı ve mamul mal ithalatı, borçlanmayla veya varlık satışı suretiyle finanse edilecek şekilde, özendirilecek, bu şekilde ve ayrıca faiz hadlerinin yabancılar için çekici düzeyde tutulması çabasıyla da ülke fakirleştirilecektir.

- (1) Macroeconomics, Rudiger Dornbusch ve Stanley Fischer, McGrawHill International Editions, Fifth Edition, S. 182.
- (2) World Bank, Global Development Finance, S. 27.
- (3) World Bank, Global Development Finance, S. 26.

Bankalar Birliği; Ekonomi yavaşlatılmalı

Uluslararası piyasalarda ve Türkiye’de yaşanan gelişmeleri değerlendiren Türkiye Bankalar Birliği, ekonomide kontrollü bir yavaşlama politikası izlenmesini talep etti. İç talebin kontrollü olarak yavaşlatılması dengeleri yeniden oluşturacak. Bankalar Birliğince, Merkez Bankasının aldığı önlemlerde yerinde bulundu.

Uluslararası piyasalarda yaşanan gelişmelerin etkisiyle, sermaye hareketlerinin yön değiştirmesi en çok Türkiye’yi etkiledi. Türkiye Bankalar Birliği yaşanan son ekonomik gelişmeleri ve alınması gereken önlemleri açıkladı. Bankalar Birliğinin tespit ve önerileri şöyle; Uluslararası para ve sermaye piyasalarında likidite azalmakta ve daha pahalı olmaktadır. Sermaye hareketlerinde değişme tüm ekonomileri etkilemektedir.

Uluslararası piyasalarda büyüyen dengesizlikler dünya genelinde enflasyon baskısını artırmıştır. Ge-

lişmiş ülkelerde enflasyon baskısına karşın iç talep büyümesini sınırlandırmak üzere talep yavaşlatıcı önlemler alınmakta, faiz oranları yükseltilmektedir. Bu önlemler uluslararası portföy tercihlerinin değişmesine neden olmaktadır; gelişmekte olan ülkelere sermaye çıkışı yaşanmaktadır. Sermaye çıkışının yaşandığı ülkelerin piyasalarındaki hareketler ve piyasaların tepkileri bu ülkelere ilişkin risk algılanmasının yeniden belirlenmesine neden olmaktadır. Bazı ülkelere çıkış, diğerlerine göre daha hızlı, çıkışın etkileri çok daha şiddetli olmaktadır. Sürecin gelişmiş ülkelerde enflasyonist beklentiler

yeniden iyileşinceye kadar devam etmesi, bu süreçte ekonomik büyümenin yavaşlaması beklenmektedir.

Sermaye hareketlerinin seyrinde değişiklik, ülkemize önemli ölçüde yansımıştır. Kendine has politik ve ekonomik koşullarının da etkisiyle Türkiye gelişmelerden olumsuz etkilenen ülkelere bir tanesi olmuştur. Kısa dönemde, piyasalarda istikrarın yeniden sağlanması öncelikli konu haline gelmiştir.

Türkiye, gelişmekte olan ülkeler arasında, tasarruf açığının gayri safi milli hasılaya oranı en yüksek

olan ülkeler arasındadır. Yeni dönemde tasarruf açığının, dolayısıyla cari işlemler açığının küçültülmesi önem kazanmıştır. Bunun için iç talebin kontrollü olarak yavaşlatılması gerekmektedir. Ancak, kısa dönemde asıl önemli konu piyasalarda istikrarın sağlanmasıdır.

2002 yılından sonra, Türkiye'ye sermaye girişi cari işlemler açığının oldukça üzerinde olmuştur, döviz arz fazlası rezervlerin büyütilmesinde kullanılmıştır. Merkez Bankası'nın rezervleri oldukça güçlüdür, sermaye çıkışının neden olduğu talep karşılanabilecek düzeydedir.

Ülkemizde artan enflasyon baskı-

sının hafifletilmesi amacıyla Merkez Bankası kısa vadeli faiz oranlarını artırmıştır. Böylece orta dönemde enflasyon beklentisinin yeniden olumluya dönüşmesi için güçlü bir mesaj verilmiştir. Fakat bu mesaj, piyasalardaki istikrarsızlık nedeniyle tam olarak algılanmamaktadır.

Bu nedenle;

Piyasalardaki belirsizliğin azaltılması ve ekonomik birimlerin kararlarının sağlıklı olması için kısa sürede para piyasalarında istikrarın sağlanması öncelikli hedef olmalıdır.

dır. Döviz piyasalarında oynaklığın azaltılması amacıyla Merkez Bankası tarafından uygulamaya konulan kararlar yerindedir ve kararlılıkla sürdürülmelidir.

Makro büyüklükler, değişen koşullar dikkate alınarak yeniden belirlenmelidir. Enflasyon beklentisi gözden geçirilerek, belirlenen he-

defe ulaşılması için Merkez Bankası dahil ilgili tüm kurumlar gerekli çabayı göstermelidir.

İstikrarın sürdürülmesine yönelik olarak alınacak önlemler birbirini tamamlar nitelikte ve bir bütünün

parçası şeklinde olmalıdır. Önceden tasarlanmalı ve bir anda açıklanmalıdır. Açıklamalar, yeni dönemin özelliklerinin farkında olduğu mesajını içermeli, alınan önlemler beklentileri karşılamalı ve ikna edici olmalıdır.

Ekonomide kontrollü bir yavaşlama politikası izlenmelidir. Böyle bir dönemde kamu kesiminde dengenin bozulmaması önemlidir. Kamu kesimi dengesinin sürdürülmesinde harcama yönetimi tercih edilmelidir.

Türkiye Bankalar Birliği, uluslararası para ve sermaye piyasalarında yaşanan dalgalanmaların para ve sermaye piyasa-

larında neden olduğu oynaklığın azaltılması için Merkez Bankası tarafından alınan kararları genel olarak olumlu değerlendirmekte, kararların etkinlikle uygulanmasını beklemektedir. Para politikası kararlarının, orta vadeli istikrarın sağlanması için diğer kararlar ile desteklenmesi beklenmektedir.

Kayıtdışıyla mücadele öncelikli hedeflerden

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planı, kayıtdışı ekonomiyle mücadeleye ilişkin hedeflere ağırlıklı olarak yer verdi. Plan 2007- 2013 yıllarını kapsıyor.

2007-2013 yıllarını kapsayacak olan Dokuzuncu Kalkınma Planı taslağı hazırlanarak görüşe sunuldu. Plan da kayıtdışı ekonomiyle mücadele ve yapılması gerekenler ayrıntılı olarak yer aldı. Stratejik temellere dayanılarak hazırlanan kalkınma planında ekonomik ve sosyal yaşama ilişkin hedefler yer alıyor.

Hazırlanan planlar yıllardır kağıt üzerinde kalıp hiçbir uygulama şansı bulamıyordu. DPT dokuzuncu planın hayata geçirileceği düşüncesinde. Kalkınma Planının kayıtdışı ekonomiye yönelik sap-

taması şöyle; Güçlü bir toplumsal ve siyasi irade ile toplumun tüm kesimlerinin katıldığı kapsamlı bir mücadele stratejisi oluşturularak kayıtdışılıkla mücadele başlatılacak.

Kayıtdışı işletme, kişi ve çalışanların kayıt altına alınabilmesini teminen kayıtlı sistem güçlendirilecek. Bu amaçla, idari-mali ve yasal yükümlülükler bütçe imkanları doğrultusunda kademeli olarak azaltılacak, başta KO-Bİ'ler olmak üzere kayıtlı işletmelere yönelik finansman olanakları artırılacak, iş ve çalışma

hayatına ilişkin mevzuat basitleştirilerek bürokratik formaliteler azaltılacak, işletmelerin kurumsallaşması teşvik edilecek, kayıtlı işletme ve bireylere yönelik kamu hizmetleri iyileştirilecek, iş ve işgücü piyasasında esneklik artırılacak. Kayıtdışı sektörde mücadeleda aktif rol oynayan kurumlar arasında etkin işbirliği ve koordinasyon sağlanacak.

Kayıtdışı ekonomiyi ödüllendiren, kamuya olan güveni sarsan ve kayıtdışılığı özendiren her türlü af ve borç yapılandırılması beklentisinin önüne geçilecek.

Kayıtdışı ekonomik faaliyetleri

önlemeye yönelik olarak; tüm tüzel kişilikleri içeren tek numara-ya dayalı bir bilgi sistemi oluşturulacak, ticari defterler elektronik ortamda tutulacak, e-ihale, elektronik fatura ve elektronik ödeme sistemleri geliştirilecek, mali işlemler ve tapu kayıtlarına ilişkin veri tabanları oluşturulacak, ödemelerde nakit kullanımını azaltacak tedbirler geliştirilecek. Kamu kurumları arasında bilgi paylaşımı ve koordinasyon sağlanarak denetim ve izleme mekanizmaları etkinleştirilecek.

Denetimlerde etkinliğin sağlanması amacıyla kamu idarelerinin uygulama kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalarla ağırlık verilerek, idarelerin beşeri ve teknolojik altyapısı iyileştirilecek.

Vergi alanında yapılacak düzenlemelerin yanı sıra günlük ticari faaliyetleri düzenleyen ticaret hukuku gibi özel hukuk alanlarında da yapılacak düzenlemeler kayıtdışı ekonomiyle mücadeleyi destekleyecek.

İnsanların kayıtlı ekonomi içinde yer almalarını özendirecek ve kayıtdışı ekonominin zararlarını an-

latacak bilgilendirme kampanyaları düzenlenecek, broşürler dağıtılacak ve eğitimler verilecek.

Dokuzuncu Kalkınma Planının vergi politikalarına ilişkin hedef ve yaklaşımı ise şöyle; Vergi politikalarının temel amacı; mükellef

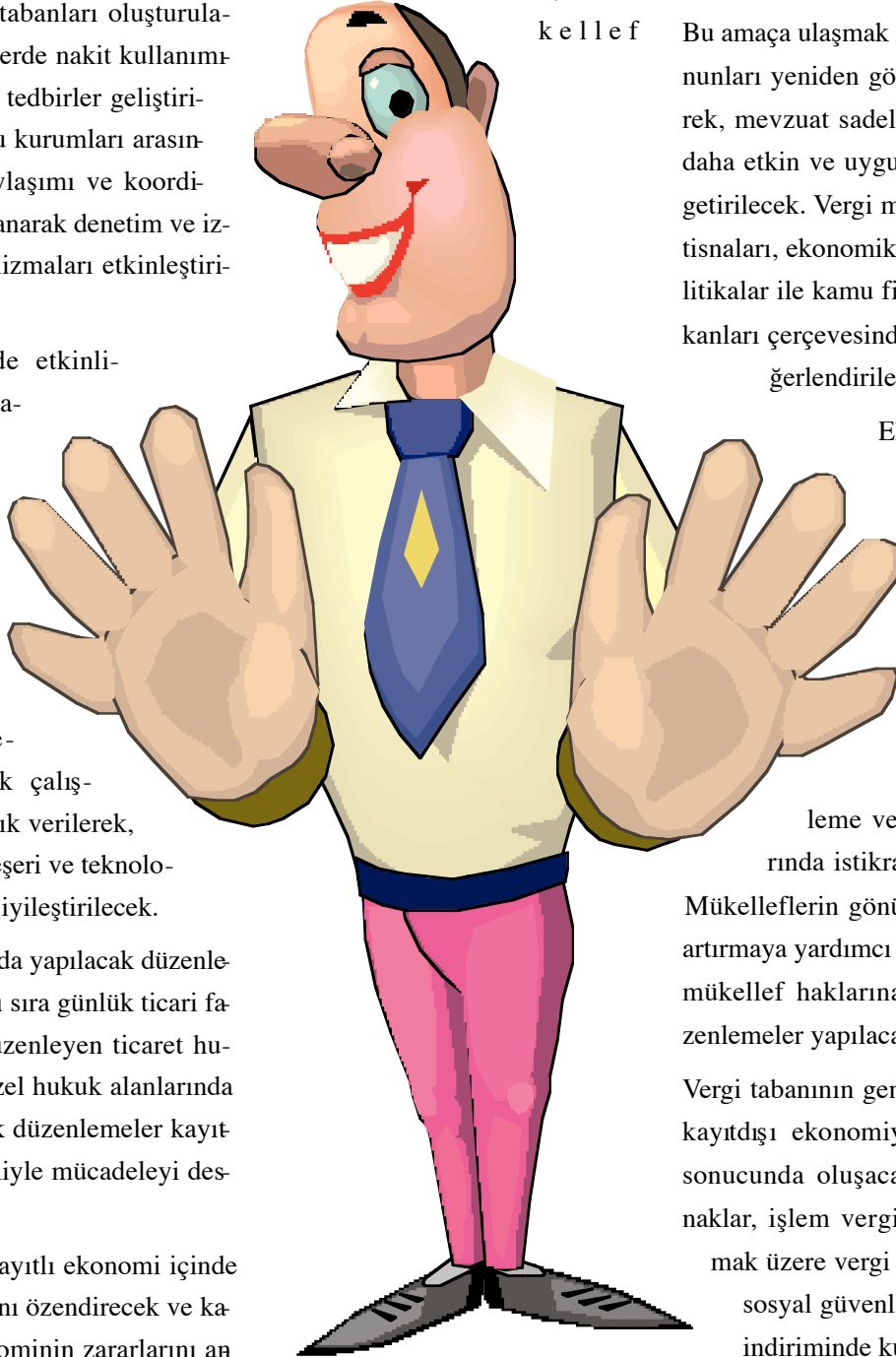
haklarına saygılı, vergi kayıp ve kaçaklarını azaltan, mali güç ilkesine uygun şekilde vergi yükünün adil ve dengeli dağıtımını gözetken, kamu giderlerini karşılarken iktisadi etkinliği bozmayan bir vergi sistemine ulaşmak olarak belirlendi.

Bu amaçla ulaşmak için, vergi kanunları yeniden gözden geçirilerek, mevzuat sadeleştirilecek ve daha etkin ve uygulanabilir hale getirilecek. Vergi muafiyet ve istisnaları, ekonomik ve sosyal politikalar ile kamu finansmanı imkanları çerçevesinde yeniden değerlendirilecek.

Ekonomide karar alıcılar için öngörülebilirliği sağlamak amacıyla vergi düzenleme ve uygulamalarında istikrar sağlanacak.

Mükelleflerin gönüllü uyumunu artırmaya yardımcı olacak şekilde mükellef haklarına yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

Vergi tabanının genişletilmesi ve kayıtdışı ekonomiyle mücadele sonucunda oluşacak ilave kaynaklar, işlem vergileri başta olmak üzere vergi oranlarının ve sosyal güvenlik primlerinin indirilmesinde kullanılacaktır.

Kişi başına gelirde Türkiye AB'nin üçte birinde kaldı

25 AB ülkesinde ortalama 100 olan satınalma gücü paritesine göre kişi başına gelir Türkiye'de 31 olarak ölçüldü. Lüksemburg 248 endeks değeriyle 25 AB, 2 katılımcı ve üç aday ülkeyle üç EFTA ülkesi arasında en yüksek kişi başına gelire sahip ülke konumunu sürdürdü. Bu ülkeler arasında en düşük kişi başına gelire ise 25 endeks değeriyle Makedonya'nın sahip olduğu belirlendi. Türkiye ise en yoksul ikinci ülke oldu.

Türkiye'nin satınalma gücü paritesine göre kişi başına düşen gelirin 25 AB ülkeleri ortalamasının üçte birini bile bulmadığı belirlendi. 25 AB ülkesinde ortalama 100 olan satınalma gücü paritesine göre kişi başına düşen gelir, Türkiye'de 31 olarak ölçüldü. Türkiye Makedonya'dan sonra Avrupa'nın en yoksul ikinci ülkesi oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Eurostat ve OECD'nin ortaklaşa yürüttüğü Satınalma Gücü Paritesi çalışmaları kapsamında, 2005 yılı için hesaplanan Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) hacim endekslerini açıkladı.

Karşılaştırma 25 Avrupa Birliği ülkesi, 2 katılımcı ülke (Bulgaristan

ve Romanya), 3 aday ülke (Türkiye, Hırvatistan ve Makedonya) ile 3 Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkesi (İsviçre, İzlanda ve Norveç) kapsıyor. Karşılaştırmalarda, Satınalma Gücü Paritesi kullanılarak elde edilen kişi başına reel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla değerleri temel alındı. Endeksler, 33 ülke için, Avrupa Birliğine üye 25 ülkenin ortalaması 100 olacak şekilde kişi başına reel GSYH değerleri kullanılarak hesaplandı.

Buna göre söz konusu ülkeler arasında kişi başına geliri en yüksek ülke 248 endeks değeriyle yine Lüksemburg oldu. En düşük gelire ise 26 endeks değeriyle Makedonya'nın sahip olduğu belirlendi. Türkiye 31 endeks değeriyle Makedonya'dan sonra ikinci en yok-

sul Avrupa ülkesi oldu. AB ortalamasının oldukça üzerinde bir kişi başına gelire sahip olan Lüksemburg'la Türkiye arasında sekiz katlık bir fark oluştu.

Satınalma gücü paritesi kullanılarak yapılan hesaplamalara göre, karşılaştırılan ülkeler arasında ikinci sırada 165 endeks değeriyle AB üyesi olmayan Norveç yer aldı. İrlanda 137, İsviçre 128, İzlanda ise 126 endeks değeriyle üst sıralarda yer aldılar. Danimarka 124, Hollanda 123, Avusturya 123, Belçika 118, İngiltere 115, İsveç 115, Finlandiya 112, Almanya 110, Fransa 109, İtalya 103 endeks değeriyle AB ortalamasının üzerindeki ülkeler oldu.

AB'nin yeni öncelikleri

AB Dönem Başkanlığı'nı Avusturya'dan devralan Finlandiya Dönem Başkanlığı süresince öncelik vereceği konuları içeren takvimini açıkladı. Finlandiya Dönem Başkanlığı'nın gündeminde Çok Yıllı Stratejik Program çerçevesinde hazırlanan AB Konseyi 2006 Yılı Çalışma Programı kapsamındaki konular yer alıyor.

Avrupa Birliği'nin dönem başkanlığını üstlenen Finlandiya öncelikler takvimini açıkladı. Finlandiya Dönem Başkanlığında küreselleşme, rekabetçiliğin güçlendirilmesi, AB nüfusunun yaşlanması nedeniyle ortaya çıkan güçlüklerle başa çıkılması, iklim değişikliğiyle mücadele ve güvenlik konuları gündem maddeleri arasında ilk sıralara yerleşecek.

AB'nin geleceği

AB Anayasası'yla ilgili olarak AB Konseyi'nin kararları kapsamında Finlandiya Dönem Başkanlığı AB kurumları ve üye ülkelerle danışarak onay sürecinin ilerlemesini sağlayacak. Diğer taraftan onay

sürecinde yaşanan güçlüklerin AB'nin işleyişini ve gelişmesini olumsuz yönde etkilememesi için AB'nin mevcut antlaşmalar çerçevesinde işlemeye devam etmesi hedeflenecek. Bu noktada Finlandiya siyasi karar verme sürecinde işbirliğinin artırılmasını sağlamayı hedefliyor. Bunun için de AB Konseyi'nin saydamlaştırılması gerektiğini öne sürüyor.

AB'nin işleyişi konusunda ise yerindensellik ilkesinin daha iyi bir şekilde uygulanmasına öncelik verilmesi gerekiyor.

Genişleme

2006 yılında Bulgaristan ve Romanya'nın 2007 yılında gerçek

leşmesi planlanan AB'ye katılımları için değerlendirme yapılacak. 16 Mayıs tarihinde yayınlanan izleme raporlarında Bulgaristan ve Romanya'nın taahhüt ettikleri reformları gerçekleştirmeleri durumunda AB'ye katılımlarının 2007 yılında gerçekleşebileceği belirtilmekteydi. Komisyon'un Ekim 2006'da yayınlayacağı izleme raporunda ise bu ülkelerin gereken ilerlemeyi gösterip göstermediği yer alacak. Türkiye ve Hırvatistan ile üyelik müzakereleri genişleme ilkeleri kapsamında devam edecek.

Finlandiya Dönem Başkanlığı'nın görev süresinde Komisyon'un hazırlayacağı tarama süreci raporları

ele alınacak ve gerekmesi halinde müzakere başlıklarının açılış ve kapanışlarında göz önünde bulundurulmak üzere karşılaştırma eşikleri belirlenecek. Ekim/Kasım 2006 tarihinde Türkiye'nin Ankara Antlaşması'nın AB'ye yeni üye olan ülkelere genişleten Ek Protokol'ü uygulamaya koyup koymadığı değerlendirilecek. Söz konusu değerlendirme Türkiye'nin AB'ye katılım müzakereleri süreci üzerinde belirleyici nitelikte olacak.

AB yasalarının sadeleştirilmesi

AB yasalarının kalitesinin artırılması öncelikli hedefler arasında a l ı y o r .

Finlandiya Başkanlığı

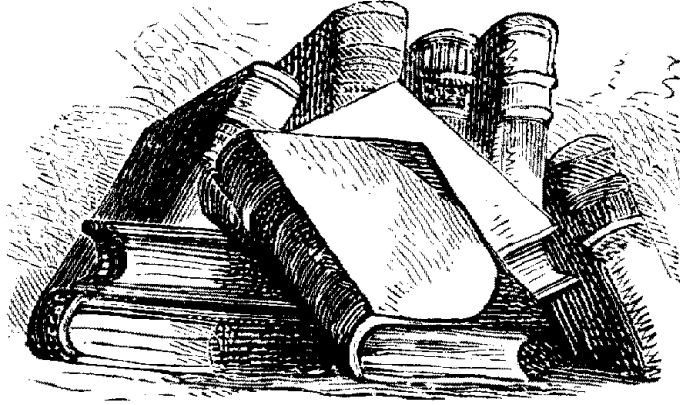
bütün AB kurumlarının bu konuya daha fazla dikkat etmesini ve bu konunun günlük işlerin her alanına girmesini sağlamaya çalışacak. Bu konuda bir sonuç elde edebilmek için siyasi kararlılık önem taşımakta. Burada temel amaç, yasa oluşturulması düşünülen alanlarda etki analizleri hazırlayarak yeni yasalara ihtiyaç olup olmadığının nesnel bir bakış açısıyla ortaya konulmasını sağlamak. Komisyon'un mevcut AB yasalarının yö-

netiminden kaynaklanan maliyetin belirlenmesi alanındaki çalışması temelinde maliyetlerin düşürülmesi yönünde adımlar atılacak.

Saydamlık

AB vatandaşlarının AB'nin çalışmalarına duyduğu güveni artırmak için AB kurumlarının ve yönetimlerinin daha fazla saydam olmasını sağlamak amaçlandı. Bu nedenle vatandaşların AB düzeyinde alınan kararlara ve bu

ka-

rarların arkasında yer alan gerekçelere erişimi sağlanacak. AB Konseyi'nin Aralık 2005 tarihli kararlarıyla paralel olarak Haziran 2006 tarihinde gerçekleştirilen zirvede alınan kararlar çerçevesinde Finlandiya Dönem Başkanlığı Konsey oturumlarının açıklığı nı artırmayı hedeflemekte. Haziran ayında onaylanacak olan yön gösterici kılavuz, "ortak karar" yöntemiyle hazırlanan yasaların oluşturulması sürecinin kamuoyu

tarafından izlenebilmesini sağlayacak. Açıklık, çağdaş teknolojinin etkin bir şekilde kullanıldığı iletişim yöntemleriyle artırılacak ve Konsey oturumlarının İnternet üzerinden canlı bir şekilde gerçekleştirilmesine başlanacak.

AB'nin 2007-2013 Mali Perspektifi

Nisan 2006 tarihinde Avrupa Parlamentosu (AP), AB Konseyi ve Komisyon AB'nin 2007-2013

Mali Perspektifi'nin toplam büyüklüğü ve başlıklar halinde

dağılımı

üzerinde

g ö r ü ş

birliğine ulaşı-

tı. Varılan bu

kurumlar arası

anlaşma saye-

sinde çeşitli po-

litika başlıkları

altındaki prog-

ramlarla ilgili karar-

ların 2007 yılı başlamadan önce alınması sağlanacak. Bu kapsamda haklarında karar verilmek üzere bekleyen 40 adet program bulunmakta. Yapısal Fonlar, Yedinci Çerçeve Programı, eğitim programları, Trans-Avrupa Ağı'nı destekleyen programlar bu 40 adet program arasında yer almakta. 2007-2013 Mali Perspektifi ile ilgili AP ile müzakereler dahil tüm müzakerelerin Finlandiya Başkanlığı döneminde sonuçlandırıl

ması hedeflenmekte. Ayrıca Konsey'in AB "öz kaynaklar" sistemiyle ilgili bir karara ulaşması da hedefler arasında.

Ekonomi ve Mali Politika

Güncellenmiş yürütme biçimiyle İstikrar ve Büyüme Pakti'nin uygulanmasına devam edilecek. Sonbaharda Lizbon Stratejisi'nin ulusal düzeydeki uygulamaları değerlendirilecek. 2007 yılı başında Euro Alanı'na girmeyi talep ettiğini bildiren Slovenya ve Litvanya ile ilgili değerlendirmeler yapılacak ve bu ülkelerin dönüşüm kistaslarını karşılayıp karşılamadığı konusunda hali hazırda başlatılmış olan değerlendirme süreci Finlandiya Başkanlığı döneminde sonuçlandırılacak.

Vergi alanında daha etkin ve saydam bir yasal çerçeveye ulaşılması hedeflenmekte. Özel Tüketim Vergileri (ÖTV) ve Katma Değer Vergisi (KDV) sistemiyle ilgili reform çalışmalarına devam edilecek. Doğrudan vergi alanında ise kurumlar vergisi vergi tabanının uyumlaştırılması için üye ülkelere çağrıda bulunulacak. Mali Hizmetler Eylem Planı'nın uygulanması çalışmalarına devam edilecek. Ödeme hizmetleri ortak alanı oluşturmayı amaçlayan Ödeme Hizmetleri Yönergesi taslağı için halen sürmekte olan çalışmalara hız verilecek.

Enerji

AB enerji politikasının oluşturul-

ması Finlandiya Başkanlığı'nın gündemindeki en önemli konular arasında yer alıyor Komisyon'un 8 Mart 2006 tarihinde yayınladığı "Avrupa Sürdürülebilir, Rekabetçi ve Güvenli Enerji Stratejisi" ışığında AB Konseyi kapsamlı bir enerji politikası benimsenmesi gerektiği kararına varmıştı. 2007 baharına kadar oluşturulması planlanan stratejinin hazırlık çalışmaları Finlandiya Başkanlığı döneminde gerçekleştirilecek. Bu kapsamda üçüncü ülkelerle ilişkilere öncelik verilecek, enerji politikası ve AB'nin dış politikası birbiriyle ilişkilendirilecek. Finlandiya Başkanlığı üçüncü ülkelerle yapacağı görüşmelerde enerji konusunu gündem maddeleri arasında üst sıralara koyacak.

AB-Rusya diyalogu geliştirilecek ve AB Konseyi'nin bu alandaki rolünü güçlendirmek için enerjiyle ilgili konuların görüşüleceği Daimi Ortaklık Konseyi (DOK) oluşturularak bu konseyin düzenli olarak toplanması sağlanacak. Enerji konusunu da içerecek şekilde Ortaklık ve İşbirliği Anlaşması'nın 2007 yılı içinde yenilenmesi için çalışmalara başlanacak.

İç pazarda elektrik ve gaz alanında daha verimli bir işleyişin sağlanması için düzenlemeler yapılacaktır. Yenilenebilir enerji alanında uzun dönemli strateji oluşturulmasına yönelik tartışmaların ge-

rekli bilgiler ışığında gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

İstihdam, Sosyal İşler ve Sağlık Politikaları

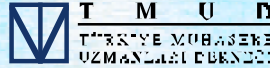
İş gücünün verimliliğinin artırılmasını sağlamak üzere çalışma hayatının kalitesinin yükseltilmesi için Komisyon'un gereken çalışmaları yapması sağlanacak. Bu kapsamda iş yasasının gelecekte içereceği konuları belirlemek üzere Komisyon'un yayımlayacağı Yeşil Kitap önemli olacak. Finlandiya Cinsler Arası Eşitlik Anlaşması'nın uygulamaya geçirilmesini takip edecek ve Cinsler Arası Eşitlik Enstitüsü'nün kurulması için hazırlık çalışmalarının sonuçlandırılmasını sağlayacak. Çalışma Süresi Yönergesi üzerinde anlaşmaya varılmasını sağlamak, Avrupa Küreselleşme Fonu'yla ilgili kararların bu fonun uygulamaya konulacağı tarih olan 1 Ocak 2007 öncesinde alınmasını sağlamak da Finlandiya Başkanlığı açısından önemli konular arasında yer alıyor

2007-2013 Avrupa Kamu Sağlığı Programı ile ilgili karar verme sürecinin sonuçlandırılması hedeflenmektedir. Komisyon'un ilaç ve sağlık gereçleriyle ilgili hazırladığı yönetmelik taslağı üzerinde ilk okuma sonrasında siyasi anlaşmaya varılmasını sağlamak da Finlandiya Başkanlığı'nın hedefleri arasında yer alıyor

"Dünya Geneline Ekonomik Büyüme ve İstikrarın Sağlanması için Muhasebe Mesleği"

XVII. DÜNYA MUHASEBE KONGRESİ

International Federation
of Accountants

Official Sponsor

Official Sponsors

Deloitte Grant Thornton RSM International

Official Sponsors

Official Sponsors

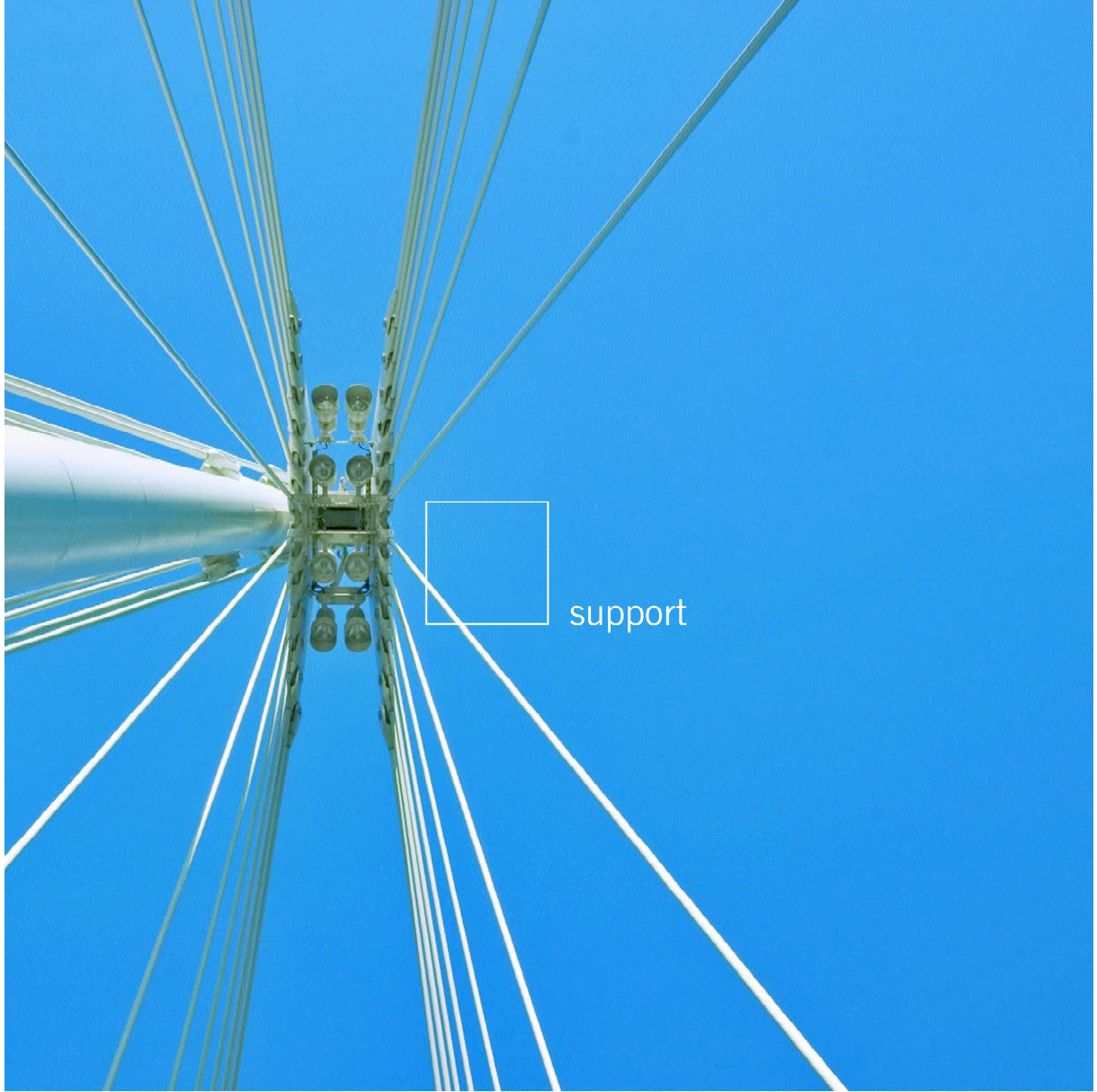
Official Sponsors

Official Sponsors

info@wco2006istanbul.org.tr

www.wco2006istanbul.org.tr

ACCA; TÜRMOB, TMUD ve IFAC'ın birlikte organize ettiği bu yılın Dünya Muhasebeciler Kongresi'nin elmas sponsoru olmaktan gurur duymaktadır. ACCA, 260,000 öğrencisi ve 110,000 üyesi ile en büyük ve en hızlı gelişen uluslararası meslek kuruluşudur.

ACCA ve TÜRMOB 2004 yılında imzaladıkları mütabakat zaptı, iki kuruluş arasında ileri işbirliğinin temellerini kurmuştu. TÜRMOB ile birlikte Türk muhasebe mesleğini desteklemek üzere çalışıyoruz.

ACCA İle İletişim

2 Central Quay 89 Hydepark Street Glasgow G3 8BW United Kingdom

+44 (0) 141 582 2000 / info@accaglobal.com / www.accaglobal.com

Dünya ekonomisi

Macaristan'dan IMF'e red

Macaristan hükümeti, Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) sosyal harcamaların kısılması yolundaki talebini geri çevirdi. IMF küresel ekonomide yaşanan enflasyon artış eğilimin, faiz artırımlarıyla birlikte sürdürülebilir büyümeyi güçlendireceği görüşünde.

Macaristan hükümeti, IMF'in sosyal harcamaların kısılmasına yönelik isteğini kabul etmedi. Macaristan Başbakanı Ferenc Ferenc Gyurcsany, IMF'nin, yatırım bankalarının ve kredi derecelendirme kuruluşlarının istekleri doğrultusunda sosyal harcamaları kısıtları takdirde yoksulların çok fazla mağdur olacağını söyledi. Gyurcsany, hükümet olarak, bütçe açığını kontrol altına almak için uluslararası mali kuruluşların istedikleri gibi sosyal harcamaları kısmak yerine vergi oranlarını artırma stratejisi uygulayacaklarını belirtti.

“Ayda 200 Euro ile geçinenlerin sosyal harcamaların kısılmasını istediklerini iştiriyorum. Bu tür teklifler daima ayda 200 Euro ile

değil birkaç bin Euro ile geçinenlerden çıkıyor” diyen Macaristan Başbakanı, “3 milyondan fazla insan emekli maaşıyla geçiniyor. Bunu onların elinden alalım mı? Almayacağız” diye konuştu.

Başta IMF olmak üzere uluslararası finans kuruluşları, büyüyen bütçe açıklarını kontrol altına alması için Macaristan'a yönelik uyarılarda bulunuyor.

Uluslararası Para Fonu Başkanı Rodrigo Rato, Uluslararası Ödemeler Bankası toplantısının ardından yaptığı açıklamada, enflasyon beklentilerinin arttığı bir dönemde, faiz artırımlarının, dünya ekonomisinin sürdürülebilir bir yola girmesine yardımcı olacağını söyledi. Küresel ekonominin güçlü bir biçimde büyüdüğünü ifade eden Ra-

to, büyümenin, bu yıl ve önümüzdeki yıl için yüzde 5 civarında seyredeceğini söyledi.

Rato, para politikasının daha az uyumcu olmaya başladığını belirterek, bunun genel makroekonomik çatı için güzel bir adım olduğunu da kaydetti.

Avrupa Merkez Bankası Başkanı Trichet, ekonominin büyümeyi sürdürürken enflasyon beklentilerinin önümüzdeki yıl da yüksek kalacağını belirterek, faiz artırımlarının süreceği sinyalini verdi.

Avrupa Parlamentosu (AP) Ekonomik ve Parasal İşler Komitesi'nde konuşan Avrupa Merkez Bankası (AMB) Başkanı Jean-Claude Trichet, “Büyüme, potansiyeline yakın ve sürdürülebilir bir temele sahip” dedi. Son 6 ayda 3 kez faiz artırmış

olmalarına rağmen borçlanma koşullarının uygun kaldığını ve büyümeyi desteklediğini anlatan Trichet, “AMB olarak en önemli katkımız enflasyon beklentilerini düşük, büyümeyi ise yolunda tutmak olacaktır” diye konuştu.

Para politikalarının fiyat istikrarını sağlamaya yönelik olduğunu vurgulayan Trichet, bu kapsamdaki tehditleri de kredilerdeki çok güçlü büyüme, yüksek petrol fiyatları ve yükselen ücretler olarak sıraladı. Trichet, ihracatla birlikte tüketici ve üretici talebinin artacağını sözlerine ekledi.

AMB, ortak para Euro ülkelerinde ortalama büyümenin bu yıl, 2000 yılından bu yana en yüksek seviye olan yüzde 2.1’e çıkmasını ve enflasyonun yüzde 2.3’te kalmasını bekliyor. Banka nihai hedef olarak ise enflasyonu yüzde 2 seviyesinin altında tutmak istiyor.

Avrupa Merkez Bankası, en son 8 Haziran’da çeyrek puanlık faiz artırımla euro gösterge faizini yüzde 2.75 seviyesine çıkarmıştı. Yatırım çevreleri AMB’den yıl içinde 2 kez daha çeyrek puanlık faiz artırımını geleceğini tahmin ediyor.

ABD’nin cari işlemler açığı, yılın ilk çeyreğinde öngörülenin de üzerinde daralma göstererek 208,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. ABD Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, ABD’nin cari işlemler açığı bu yılın ilk çeyreğinde geçen yılın son çeyreğine göre yüzde 6.5 azalarak 208.7 milyar dolara indi. ABD’nin cari işlemler açığı 2005 yılının son çeyreğinde rekor düzey olan 223.1 mil-

yar dolar olarak gerçekleşmişti. ABD’nin cari işlemler açığında yaşanan azalmaya neden olarak, ABD’nin ihraç ettiği malların ithal edilene göre daha fazla artması ve tek yanlı cari transferlerin hızlı bir şekilde düşmesi gösterildi. ABD’de ekonomistler, ABD’nin 2006 yılının ilk çeyreğinde cari işlemler açığını 222.5 milyar dolar olarak öngörmüşlerdi.

ABD’de tüketici fiyatları, Mayıs ayında binde 4 oranında arttı. Çekirdek enflasyondaki binde 3’lük artış beklentilerin üzerinde oldu. ABD’de üretici fiyatlarının ardından tüketici fiyatlarında da çekirdek endeks beklentilerin üzerinde gerçekleşti. ABD’de enerji ve gıda fiyatlarının dahil edilmediği çekirdek TÜFE, kira artışlarının etkisiyle binde 2’lik beklentiyi aşarak binde 3 arttı. Enerji ve gıda fiyatlarının da yansıtıldığı genel endeks beklentiler doğrultusunda binde 4 arttı.

ABD Merkez Bankası Fed’in yakından izlediği bir gösterge olan çekirdek TÜFE’nin son üç ayda yüzde 3.8 artarak son 10 yılın en hızlı yükselişini göstermesi, Fed’in faizleri arka arkaya 17. kez artıracığı beklentisini kuvvetlendirdi. Verinin açıklanmasıyla Avrupa borsaları son yedi ayın en düşük günü-çi seviyelerini görürken, dolar kayıplarını kısmen telafi etti.

Dünyanın iki büyük çelik şirketi Mittal ve Arcelor 27 milyar euro’ya birleşti. Arcelor-Mittal adını alacak şirkette Lakshmi Mittal ve ailesi yüzde 43 hisseye sahip olacak.

Dünyanın en büyük çelik üreticileri Mittal ve Arcelor arasındaki uzun süren birleşme mücadelesi, anlaşmayla noktalandı. Arcelor’a sunduğu teklifi ikinci iyileştirmede 23.5 milyar euro’dan, yaklaşık 27 milyar euro’ya yükselten Mittal, rakip şirketin yönetim kurulundan onay aldı. Birleşme planı, merkezi Lüksemburg’da bulunacak ve Arcelor-Mittal adını alacak yeni şirkette Arcelor hissedarlarının payının yüzde 50.5 ve Mittal hissedarlarının payının yüzde 49.5 olmasını öngörüyor.

Mittal’in sahibi olan Hint asıllı İngiliz vatandaşı Lakshmi Mittal ve ailesi, Arcelor-Mittal’de yüzde 43 hisseye sahip olacak. Mittal ailesi birleşik grupta 5 yıl içinde payını yüzde 45 sınırının üzerine yükseltebilecek. Şirketin 7 kişilik yönetim kurulunda da Arcelor’un 4, Mittal’in 3 üyesi yer alacak. Arcelor-Mittal’in CEO’su da Arcelor tarafından önerilecek. New York, Paris, Madrid, Amsterdam, Brüksel ve Lüksemburg borsalarında işlem görecektir olan Arcelor-Mittal’in piyasa değeri yaklaşık 40 milyar doları aşacak.

Dünya çelik piyasasının yüzde 10’undan fazlasını kontrol edecek şirket, sektöründeki en yakın rakibinin üç katı büyüklüğe erişecek. Daha önce AB Komisyonu’ndan rekabet açısından onay alan Arcelor-Mittal, birleşmenin ardından özellikle otomobil üreticileri üzerindeki pazarlık gücünde avantaj sağlayacak.

Enflasyon çift haneye döndü

Haziran ayında Üretici Fiyatları Genel Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 4,02, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 11,68, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12,52 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 4,97 artış gerçekleştirdi. Tarım sektöründe yüzde -0,25 olan aylık değişim, sanayi sektöründe yüzde 5,08 oldu. Sektörler bazında en yüksek artış yüzde 13,32 ile anametal sanayii alt sektöründe yaşandı. Endekste kapsanan toplam 762 maddeden, 487'sinin fiyatı arttı.

Haziran ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde 0,34, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 4,88, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,12 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 8,32 artış gerçekleştirdi. Ana harcama grupları itibarıyla en yüksek artış ulaştırma grubunda yaşandı. Yıllık bazda ise en çok artış alkollü içecekler ve tütün grubunda oluştu. Endekste kapsanan toplam 442 maddeden, 248'nin fiyatı artarken, 110 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş oldu.

ÜFE	HAZİRAN 2006 (2003=100)	HAZİRAN 2005 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	4,02	-0,48
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	11,68	1,89
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	12,52	4,25
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	4,97	12,78

TÜFE	HAZİRAN 2006 (2003=100)	HAZİRAN 2005 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,34	0,10
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	4,88	2,59
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	10,12	8,95
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	8,32	8,69

		2006						2005					
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	1,96	0,26	0,25	1,94	2,77	4,02	-0,74	1,04	0,78	0,68	-0,95	-0,04
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	1,96	2,22	2,48	4,46	7,36	11,68	1,14	2,18	2,98	3,69	2,71	2,66
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	0,75	0,22	0,27	1,34	1,88	0,34	-0,57	0,85	1,02	1,79	1,40	0,42
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	0,75	0,97	1,25	2,60	4,53	4,88	2,00	2,87	3,93	5,79	7,27	7,72

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Mayıs (Milyon YTL)			2006 Yılı Bütçe Hedefi
	2005 Konsolide Bütçe	2006 Merkezi Bütçe	Artış (yüzde)	
Gelirler	51.064	68.837	25.8	160.326
Genel Bütçe Gelirleri	50.056	67.041	25.3	156.214
Vergi Gelirleri	40.625	54.851	25.9	132.199
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç üzerinden Alınan Vergiler	12.136	16.804	27.7	38.982
Gelir Vergisi	7.607	10.377	26.6	26.090
Gelir Vergisi Tevkifatı	6.595	9.055	27.1	
Kurumlar Vergisi	4.529	6.427	29.5	12.892
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	4.216	5.965	29.3	
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	749	1.426	47.4	4.947
Motorlu Taşıtlar Vergisi	1.040	1.380	24.6	3.042
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	18.648	23.598	20.9	57.601
Dahilde Alınan KDV	4.681	6.448	27.4	16.337
Özel Tüketim Vergisi	11.671	14.503	19.5	37.276
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	718	1.018	29.4	1.806
Dış Ticaretten Alınan Vergiler	7.161	10.197	29.7	24.253
İthalde Alınan KDV	6.598	9.400	29.8	22.398
Vergi Dışı Gelirler	8.769	11.738	25.2	21.372
Harcamalar	54.855	68.533	19.9	174.322

EKONOMİK VERİLER

	2005	2004	2003	2002	2001	2000
GSMH (Cari fiyatlarla Trilyon TL)	486.401	428.932	356.681	275.032	176.484	125.596
GSMH (milyon/dolar)	360.876	299.475	239.235	179.898	145.693	200.002
GSMH (Değişim Hızı 1987 fiyatlarıyla %)	7,6	9,9	5,9	7,9	-9,5	6,3
Kişi başına GSMH (ABD Doları)	5.008	4.172	3.383	2.598	2.123	2.965
Üretim Endeksi	130.1	123.4	112.4	103.3	94.4	103.4
Toplam İhracat (milyon/dolar)	73.122	63.167	47.253	36.059	31.334	27.775
Toplam ithalat (milyon/dolar)	116.048	97.540	-22.087	51.584	41.399	54.503
Dış Ticaret Dengesi (milyon/dolar)	-42.926	-34.373	69.340	-15.495	-10.065	-26.728
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	63.0	64.8	68.1	69.9	75.7	51.0
İşsizlik Oranı (%)	10.3	10.3	10.5	10.6	8.5	6.6
Kamu Net Borç Stoku (milyon/dolar)	267.330	272.161	251.106	216.037	159.752	71.688
İç Borç Stoku (milyon YTL)	254.330	233.864	201.319	154.798	125.458	54.152
Dış Borç Stoku (milyon/dolar)	91.860	98.182	96.094	102.499	64.303	31.549
Konsolide Bütçe Borç Stoku (milyar/dolar)	246.9	235.8	202.6	148.5	123.6	94.7
Cari İşlemler Dengesi (milyon/dolar)	-22.852	-15.604	-6.808	-1.789	3.390	-9.819

	2006		2005		2004
(Bin YTL)	9 Haziran	2 Haziran	30 Aralık	10 Haziran	31 Aralık
Emisyon	23.169.082	22.736.423	19.612.019	16.357.876	13.465.237
Para Arzı					
- M1	43.974.798	44.668.539	41.758.872	31.852.234	29.469.070
- M2	175.756.247	174.968.350	153.146.146	123.219.704	109.344.449
- M3	192.212.501	189.317.514	164.443.074	131.871.456	116.597.637
Yurtiçi Kaynaklı YTL Mevduat	162.742.775	162.625.427	145.191.416	115.507.531	103.240.239
- Vadeli Tasarruf	110.516.587	109.453.739	91.839.161	77.060.960	66.705.794
- Vadesiz Tasarruf	12.733.417	14.112.606	11.509.544	8.071.046	8.348.626
- Vadeli Ticari	21.264.862	20.846.072	19.548.113	14.306.510	13.169.585
- Vadesiz Ticari	9.038.375	8.909.878	11.972.114	8.253.958	8.671.897
- Resmi Mevduat	9.189.534	9.303.132	10.322.484	7.815.057	6.344.337
Kredi Stoku	155.469.350	154.832.309	126.491.125	97.893.474	82.514.275
- Tüm Banka Kredileri	155.469.350	154.832.309	126.491.125	97.893.474	82.211.975
- M.B. Kredileri	0	0	0	0	302.300
Bank. El. Tah. ve Bono	146.546.019	146.039.472	130.632.109	121.214.063	113.944.740

Mevzuat Değişiklikleri

- 03 Haziran 2006** - 2006/10456 Mersin Serbest Bölgesi'nin Sınırlarının Yeniden Belirlenmesi Hakkında Karar
- Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karar
- 06 Haziran 2006** - 5514 Türkiye Cumhuriyeti İle Bosna Hersek Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
- 5515 Türkiye Cumhuriyeti İle Portekiz Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
- Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracata İlişkin Tebliğ (No: İhracat 2006/3)
- Takas veya Bağlı Muamele Yoluyla Yapılacak İhracata İlişkin Tebliğ (No: İhracat 2006/4)
- Bedelsiz ihracata ilişkin Tebliğ (No: İhracat 2006/5)
- Transit Ticarete İlişkin Tebliğ (No: İhracat 2006/6)
- İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (No: İhracat 2006/7)
- İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğde (İhracat 96/31) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: İhracat 2006/8)
- Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 12 Haziran 2006** - **Mükerrer** - Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ (Seri : X, No:22)
- 13 Haziran 2006** - 2006/10508 Orta Vadeli Program (2007 - 2009)'ın Kabul Edilmesi Hakkında Karar
- Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No:305)
- 16 Haziran 2006** - 5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 18 Haziran 2006** - Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No:2006/30)
- Dış Ticarete Standardizasyon Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2006/31)
- Gümrük Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük Antrepo Rejimi) (Seri No:14)
- 20 Haziran 2006** - Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 21 Haziran 2006** - 5520 Kurumlar Vergisi Kanunu
- 2006/10487 Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- 22 Haziran 2006** - Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No:46)
- Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 307)
- Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 23 Haziran 2006** - Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 306)
- Gümrük Genel Tebliği (Yurt Dışına Çıkış Tahdidi) nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 2)
- Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı : 2006/2)

Vergi Takvimi

- 07.07.2006** - Haziran 2006 Dönemi Çeklere Ait Değerli Kağıtlar Vergisi Bildirimi ve Ödenmesi
- 10.07.2006** - 16-30 Haziran Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Tahsilatlara Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
- 10.07.2006** - 16-30 Haziran Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemi Özel İletişim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine Ait Gider Vergilerinin (BSMV) Beyanı ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisi (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Alkollü İçeceklere İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Tütün Mamüllerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
- 17.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Kolalı Gazozlara İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
- 20.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Damga Vergisinin Beyanı
- 26.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Damga Vergisinin Ödenmesi
- 20.07.2006** - İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödenmesi
- 20.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Beyanı
- 20.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Kurumlar Vergisi Stopajı'nın Beyanı
- 26.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Kurumlar Vergisi Stopajı'nın Ödenmesi
- 20.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Katma Değer Vergisi'nin Beyanı
- 20.07.2006** - Nisan-Mayıs-Haziran 2006 Dönemine ait Katma Değer Vergisi'nin Beyanı
- 20.07.2006** - Nisan-Mayıs-Haziran 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Beyanı
- 20.07.2006** - Yarışma ve Çekilişler ile Futbol Müsabakalarına ait Müşterek Bahislerle İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödenmesi
- 25.07.2006** - 2005 Vergilendirme Dönemi Form (B) Bildiriminin Verilmesi
- 25.07.2006** - 1-15 Temmuz Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Tahsilatlara Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
- 25.07.2006** - 1-15 Temmuz Dönemine ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
- 26.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Ödemesi
- 26.07.2006** - Haziran 2006 Dönemine ait Katma Değer Vergisi'nin Ödemesi
- 26.07.2006** - Nisan-Mayıs-Haziran 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Ödemesi
- 26.07.2006** - Nisan-Mayıs-Haziran 2006 Dönemine ait Katma Değer Vergisi'nin Ödemesi
- 01.08.2006** - Motorlu Taşıtlar Vergisi 2.Taksit Ödemesi
- 01.08.2006** - Gelir Vergisi 2.Taksit Ödemesi

Haziran 2006 Kronoloji

01 Haziran Balıkesir’de bir maden ocağında meydana gelen grizu patlaması sonucu 9 işçi hayatını kaybetti.

02 Haziran TÜSİAD hükümeti eleştirerek, laiklik ve reformlar konusunda uyardı.

03 Haziran Genelkurmay Başkanlığı aralarında 3 askerinde bulunduğu Atabeyler çetesi ile ilgili bilgileri basından öğrendiklerini yazılı bir açıklamayla duyurdu.

04 Haziran Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz, faiz artırımına gidebileceklerini açıkladı.

05 Haziran Yüksek çıkan Mayıs ayı enflasyon rakamlarından sonra döviz ve faizde tırmanış eğilimi hızlandı.

06 Haziran Hatay il teşkilatındaki ihalelerle ilgili olarak ‘AKP tuzdu, o da kokmaya başladı’ diyen AKP milletvekili Fuat Geçen partiden ihraç edildi.

07 Haziran Merkez Bankası kısa vadeli faizi 1.75 oranında artırarak yüzde 13.25’ten 15’e çıkardı.

08 Haziran El Kaide’nin Irak’taki lideri olan Ebu Musab Zerkavi öldürüldü.

09 Haziran 18. Dünya Kupası Almanya’nın ev sahipliğinde başladı.

10 Haziran Hatay’da kent arazisinin binde 20’si, çoğu Suriyeli olan yabancıların eline geçince, Hatay’da yabancıya gayrimenkul satışı yasaklandı.

11 Haziran AB Dışişleri Bakanları zirvesi Rumların tutumu nedeniyle kilitlendi. Dışişleri Bakanı Gül Lüksemburg’a gidip gitmeme kararını gelişmelere göre vereceğini açıkladı.

12 Haziran Türkiye’nin Avrupa Birliği ile fiili müzakerelere başlamasına Kıbrıs Rum Kesiminin çıkardığı engel diplomatik manevralarla aşıldı, fiili müzakereler başladı.

13 Haziran ABD’den gelen faiz artırım söylemleri üzerine dolar 1.62’lere yükseldi, borsa yüzde 5.67 düştü, Merkez Bankası döviz alım yönünde müdahalede bulundu.

14 Haziran Maliye Bakanı Merkezi bütçenin Mayıs ayında 4.3 milyar YTL fazla verdiğini açıkladı.

15 Haziran Başbakan Erdoğan yeni ekonomik tedbirler alınması için çalışma yapıldığını açıkladı.

16 Haziran Başbakan Erdoğan, KKTC’ye izalasyonlar kalkmadığı sürece Kıbrıs Rum kesimine havalanları ve limanları açmayacaklarını söyledi.

17 Haziran Çeçen isyancıların lideri Sadulayev düzenlenen operasyonla öldürüldü.

18 Haziran Üniversiteye girmek isteyen 1 milyon 537 bin 433 öğrenci ÖSS sınavına virdi.

19 Haziran Şemdinli davasında mahkeme tutuklu astsubayları çeteleşerek adam öldürdükleri gerekçesiyle 39’ar yıl hapis cezasına çarptırdı.

20 Haziran Dolar üç yıl sonra ilk kez 1.64 YTL’yi aşarken, faiz yüzde 20’nin üstüne çıktı.

21 Haziran Türk piyasalarından çıkmak isteyen yabancıların bono satıp dolar almaları üzerine faizler yüzde 21’e, dolar 1.67’ye yükseldi.

22 Haziran Hükümet, finansal araçlardan alınan yüzde 15’lik stopajı yabancılar için kaldıracacağını, yerli yatırımcılar için yüzde 10’a düşüreceğini açıkladı.

23 Haziran Merkez Bankası döviz satarak piyasaya müdahale etti ancak dolar 1.70 YTL seviyelerinde kaldı.

24 Haziran Dışişleri Bakanı Gül İran’a giderek nükleer krizin çözümü için diyalog çağrısı yaptı.

25 Haziran Merkez Bankası Para Politikası Kurulu kısa vadeli faiz oranlarını 2.25 puan artırarak yüzde 17.25’e çıkardı.

26 Haziran Ünlü müzik yapımcısı 12 Grammy ödüllü Arif Mardin öldü.

27 Haziran Rahşan Ecevit’in ittifak önerisini CHP Genel Başkanı Deniz Baykal kabul etmedi.

28 Haziran Benzine 6 ayda 15’inci zam yapıldı. Benzinin litresi 3 YTL’yi buldu ve 2 dolara ulaştı.

29 Haziran Filistinli militanlarca rehin alınan İsraili askeri kurtarmak için İsrail, Filistin devletinin 8 bakanı ve 24 milletvekilini rehin aldı.

30 Haziran Terörle mücadele yasası TBMM’de kabul edildi.